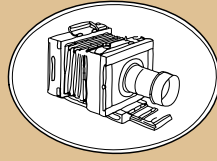

OBJEKTIV

Nr. 154

September 2018

Dansk Fotohistorisk Selskab

SÆLG DINE GAMLE KAMERAER TIL ONE OF MANY CAMERAS

VI KØBER HELE SAMLINGER KONTANT – OG GIVER DE BEDSTE PRISER

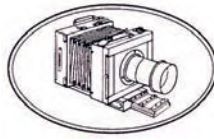
ÅBNINGSTIDER: TIRSDAG – FREDAG FRA 1200–1700 & LØRDAG FRA 1100–1600
ONE OF MANY CAMERAS · GRÅBRØDRE TORV 4 · 1154 KØBENHAVN K · TLF 3514 7258
WWW.ONEOFMANYCAMERAS.COM · WWW.FACEBOOK.COM/ONEOFMANYCAMERAS
EMAIL: CONTACT@ONEOFMANYCAMERAS.COM

Indhold

- 5** **Mobilitet i den fotografiske verden**
Del 2
Hans Elfelt Bonnesen
- 9** **Hubert Nerwin**
Klaus-Eckard Riess
- 15** **Fotografiske postkort**
Lennart Weber
- 18** **Herluf W. Jensen**
Erik Christensen
- 25** **Samoca**
Leif Johansen
- 27** **Kodak stol**
- 28** **Billedgruppen**
Gerhard Ryding
- 32** **Bog- & Udstillingsomtale**
Svend Erik Jeppesen
- 36** **Medlemsorientering**
Svend Erik Jeppesen
- 44** **Anvisningssalg**
Leif Germann Jensen

Forside

*Frederikshavn Havn med kirken til venstre og Krudttårnet til højre, 1906.
Herluf W. Jensen*

A central illustration of a man with a serious expression, wearing a white shirt, a red tie, and a green sweater vest. He is holding a silver Contaflex camera with both hands, looking directly at the viewer. The background is a textured, light brown color. In the upper left corner of the illustration, there is a logo that reads "ZEISS IKON".

ZEISS
IKON

Die erste Camera mit eingebautem photo-
elektrischen Belichtungsmesser ist die

Contaflex

die Kleincamera mit der
Spiegelreflex-Einrichtung

WITTE
STERN
1934

Mobilitet i den fotografiske verden

Del 2

Hans Elfelt Bonnesen

35 mm materialet

Som det vil vides er 35 mm film ikke præcis 35 mm bred, men i virkeligheden 34,98 mm (+/- 0,001 mm) bred. Standarden er fastlagt i 1909 af SMPTE (Society of Motion Picture and Television Engineers). Den følges internationalt og kaldes i hele verden for 35 mm film. Bag dette ligger det pudsige, at bredden opstod i USA, da firmaet Blair Film Co. i New York i 1888 tilbød at kantskære og perforere en filmstrimmel fra Eastman i Rochester og som målte $1 \frac{9}{16}$ " (cirka 40 mm) i bredden. Efter ønske fra opfinderen Thomas Alva Edison i Orange, New Jersey, blev man enige om at skære filmen ned til den halve bredde $1 \frac{3}{8}$ ", hvilket på europæisk svarer til 34,98 mm. Medvirkende til denne aftale var den engelske medarbejder hos Edison, Mr. William Dickson, som forlods flere gange var i Rochester op mod jul 1888 og havde samtaler med George Eastman om den kommende produktion af nitrocellulose filmmateriale, et materiale som allerede kunne leveres i 1889.

Der råder stadig tvivl om, hvorfor Mr. Dickson stod fast på $1 \frac{3}{8}$ ", men ifølge hans noter, som er bevaret, tyder meget på, at han allerede havde givet sin finmekaniker William Heisse besked vedrørende tandtromlens udformning, tændernes form, hulantal pr. billede samt filmens endelige bredde. Det blev dette, der førte til den endelig valgte filmbredde. To år før han døde i 1935 bad Los Angeles Museum ham om at gentage sine tegninger, som ellers ligger i museets arkiv. Man vil i næstnederste tekst kunne læse: "Final width perforated both edges. Width film $1 \frac{3}{8}$ "" (Fig.10).

Ingen i USA eller England havde noget som helst forhold til metersystemet – noget der har holdt sig helt op til vore dage – og man interesserede sig heller ikke for det. At det valgte format svarer meget tæt til 35 mm betyder ikke noget i praksis, men forklaringen er trods alt meget interessant.

I den forbindelse kan det nævnes, at de første, der for alvor interesserede sig for levende billeder i Europa, brødrene Lumiere, først den 13. februar

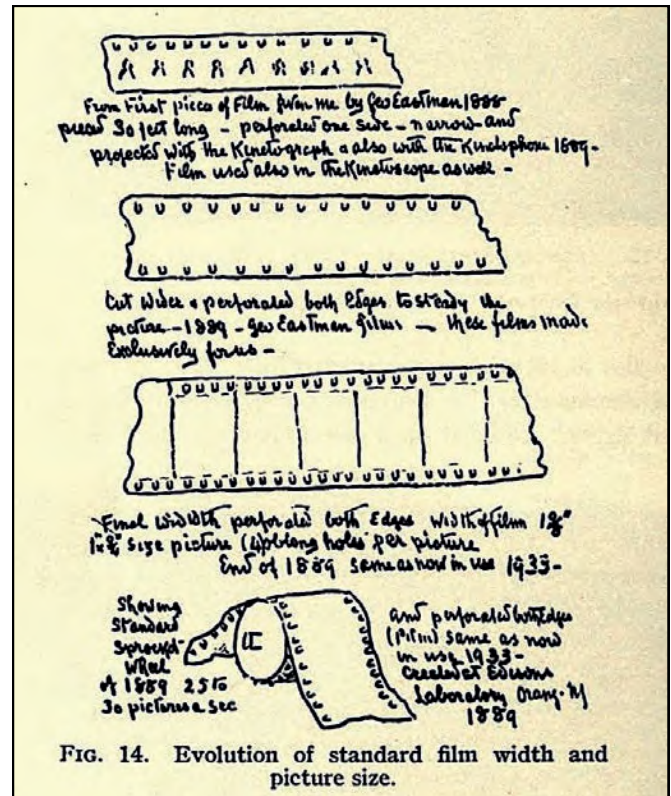

Fig. 10 Mr. W. Dickson's tegning.

1894 kunne udtage et patent på deres løsning. Edison kom ganske vist først med sin Kinetophone, men glemte at tage patent – og da han endelig i 1909 satte noget ind på dette, var slaget tabt.

Hvorom alt er, viste det sig, at filmatelierne rundt om i verden fik mange småruller med 35 mm film til overs. Årsagen var naturligvis, at instruktøren og fotografen ved en filmoptagelse før man gik i gang, havde en samtale om, hvor lang en kommende scene skulle være. På kameraets tæller kunne fotografen straks sige: "Jeg har kun 40 meter tilbage" hvortil instruktøren ofte ville svare: "Den går ikke!. Vi må have mere film til rådighed!". Resultatet var, at fotografen måtte bede sin assistent om en frisk filmkassette med 300 meter film sat på kameraet. De utallige overtallige filmstumper fik mange til at interessere sig for dette spil.

Tilmed var det sådan, at dette materiale ofte var bedre og mere finkornet end den film fabrikkerne leverede som rullefilm, et forhold som til stadighed undrede verdens fotografer. Når man nu nævner spild af 35m film behøver vi kun at nævne hvorledes Nellerødmanden fremstillede sine elegante 35 mm kameras, som for eksempel Holger Rosenberg tog med på sine lange rejser (Fig.11). Endelig kommer vi ikke uden om Oscar Barnack, manden der indså, at man kunne gå ned i filmformat og stadig frembringe billeder af høj klasse, når blot man greb hele kamera- og objektivkonstruktionen an på en langt mere raffineret måde, end man hidtil havde været vant til.

35 mm verdenen

Jeg har tidligere her i bladet (Objektiv nr. 129, side 19) beskrevet det røre som 35 mm filmens fremkomst forårsagede, og hvilken betydning det fik for hele fotobranchen. Der er ingen tvivl om, at Leica kameraet og Kodaks beslutning om at levere film i de kendte 135-patroner pludselig skabte en ny æra for fotografien. De langt mindre kameraer med deres lysstyrke og skarptegnende objektiver gjorde det muligt for professionelle at fotografere på en måde, man ikke tidligere havde set, samtidig med at fotografen kunne arbejde på steder og under omstændigheder, man ikke tidligere havde forudset. Magasiner som National Geographic Magazine og Life viste nu fotografier med en billedmæssig og journalistisk nerve, som tidligere havde været uopnåelig.

En krigsfotograf som Robert Capa, dokumentaristen Henri Cartier Bresson, eller vores danske Jesper Høm ville aldrig have kunnet klare sig uden et virkelig godt 24x36 mm kamera. Leica kameraet, der i USA kostede det samme som en fabriksny Chevrolet bil, vandt aldrig indpas hos almindelige mennesker. Heldigvis kom Kodak med sine Retina kameraer og Argus med sin serie af helt billige 24x36 mm kameraer. For det almindelige publikum viste der sig en helt ny fotografiform, idet markedet kunne tilbyde snesevis af 24x36 mm apparater til enhver pengepung. Visse fabrikker kunne tilbyde endog meget små kameraer, der uhyre enkelt kunne medbringes overalt (Fig.12). For at gøre dem yderligere tynde indførte man et objektivbrædt på en saksekonstruktion, som forsvandt når frontklappen på kameraet lukkedes. Hermed kunne kameraet – uden etui – forsvinde ned i en frakkelomme eller i en rummelig side-lomme på en jakke.

Fig. 11 Holger Rosenbergs 35mm JPA kamera, © Objektiv nr. 66.

Problemer

Gennemgående viste det sig dog, at alle kameras baseret på 35 mm film havde en ulempe, som inviterede til problemer. Filmilægningen var kompliceret. Ingen ville erkende, at der i virkeligheden bestod to sideløbende kundegrupper: En gruppe mennesker der nok var interesserede i at fotografere, men som sideløbende – måske endog primært – var interesseret i det finmekaniske vidunder, som et moderne kamera vitterlig var. Her ville man finde medlemmerne af fotoklubber eller ligefrem medlemmer af Dansk Fotohistorisk Selskab.

En anden gruppe var kun interesseret i at dokumentere omgivelserne i familie eller på rejser. Det var den gruppe, som langsomt men tøvende tiltrak sig producenternes opmærksomhed. Grunden var, for at sige det ligeud, som kunderne sagde: ” Vi kan ikke hitte ud af det!!!”

Enhver, der har beskæftiget sig med fotohandel, vil vide, at utallige kunder mødte op for at købe en ny film i en fotohandel, medens de samtidig

Fig. 12 Kodak Retina 118, © Leif Johansen.

sagde: ”Medens De får den gamle film fremkaldt, kan De så ikke lige lægge en ny film i kameraet”! Det var her, for at bruge et virkelig slående ud-sagn, ”at filmen knækkede”. Det var her foto-handlere kunne se, at der sad julebilleder i hver ende af den fremkaldte film. Altså et *meget* begrænset filmforbrug !!!

Dette kerneproblem var naturligvis kendt, men kun Agfa så problemet i øjnene og introducerede midt i 1936 Karat-kassetten, til 12 billeder. I 1939 fulgte Ansco med Memo-kassetten til 24 billeder. Her var en enkel løsning: Åben bagdækslet, flyt den tomme kassette over i modtage-siden og læg den nye i. Luk bagdækslet – og fotografér (Fig.13). Vi vil på dette sted ikke kaste os ud i de hjælpemidler, som gjorde kameraerne mere til-trækkende for ” det fotografierende publikum”, men standse ved skæbneåret 1963 hvor Kodak endelig så skriften på væggen, der i sin enkelthed lød: ”Det er for vanskeligt at fotografere, hoved-parten af befolkningen kan ikke hitte ud af det”.

Instamatic

Når det drejer sig om mobilitet, må vi først lige se på den amerikanske livsform, som den så ud i 1963. Amerikanerne købte store biler, virkelig store biler, hvor der ikke blot var en sofa på bagsædet, men også en på forsædet. Her var plads til alt muligt skrammel, lige fra legetøj, sandwiches, sodavand eller kameras og 8 mm småfilmsoptagere, de sidste i øvrigt var så store, at de ellers

ikke kunne sælges uden for USA. Det gjorde ikke noget for den amerikanske køber, at et nyt kamera var stort og klodset, bare det var let at bruge.

Resultatet udeblev ikke, selv om man hos Kodak tænkte længe over det, før man besluttede sig ved at sige: Film skal leveres i en totalt lukket men asymmetrisk kassette, som kunden overhovedet ikke skal bekymre sig om. Det skal være umuligt at lægge filmen forkert i kameraet. Mantraet er: ” Luk kameraet op, smid kassetten i, luk dækslet i. Ingen pillen med knapper, ingen duppeditter at trykke på, gør én ting: Push the button! Hos Kodak fik opfindereren af filmkassetten Hubert Nerwin den 23. juni 1964 patent nr. 3,138,081, som han efterfølgende overførte til Eastman Kodak. Og i efteråret 1963 kunne man endelig afsløre KodaPak 126 filmen samt de tilhørende Instamatic kameraer. Under ledelse af Dean M. Peterson havde Kodak i årevis arbejdet på det nye format og de tilhørende kameraer. Det blev en drønende succes. På Photokina i Köln fik Kodak en sådan omtale, at alt andet måtte vige. Efter 70 års jævnt glidende salg uden egentlige nyheder, kunne Kodak nu endelig sole sig i noget helt nyt, og indtage markedet som det absolut førende fotofirma (Fig.14).

Her havde ikke blot Agfa virkeligt sovet i timen. Det varede fem år før det nyfusionerede Agfa-Gevaert erkendte nederlaget og måtte købe licens til at fremstille film og kameraer til det nye for-

Fig. 13 Ansco Memo og Agfa Karat kassette.

Fig. 14 Kodak Instamatic 104, © Ken Lyndrup.

mat. Photokina 1963 var i øvrigt sidste gang, Gevaert Photo Producten kunne opbygge sin sidste selvstændige udstillingsstand før fusionen med Agfa. Hele standens ydersider var smykket med den danske fotograf Niels Bygholms flotte reklamefotografier, naturligvis fremstillet på Gevacolor papir, hvis samlede procestid var det halve af Agfacolor papirets (Fig.15). Gik man indenfor på vores stand, måtte de ansatte derefter beskæmmet indrømme, at det "nye" Ansco-designede Gevalux 144 ikke netop var branchens mest fænomenele kamera. Onde tunger sagde tilmed, at støbeformene til dette plastic kamera til konventionelle 126 film ved en fejltagelse var blevet spejlvendt. Under alle omstændigheder kan det fastslås, at dette kamera kræver en udløsning med venstre hånd (Fig.16).

Instamatic var derimod det, som alle talte om, og beundrede. Ikke blot var det usandsynlig enkelt. Samtidig var det i kraft af kassetens hak muligt at styre de mere avancerede kamerafunktioner. Helt op til 1974, i 11 lange år, fortsatte Kodak med at udbygge Instamatic kameralinjen, og det blev til i alt 33 forskellige modeller. Selv i Europa, med vore små biler og begrænsede boliger fandt Instamatic vej. Det var mærkelig nok moden, der kvalte det klodsede Instamatic kamera.

Fortsættes i Objektiv nr. 155.

Fig.15 Fotograf Niels Bygholm "Kvinde mod væg" – kopi.

Fig. 16 Gevalux 144, © Klaus-Eckard Riess.

Litteratur

Jim & Joan McKeown: "Collectors Guide to Kodak Camaras".

"The Life and Inventions of Edison", a series of 124 articles by A. & W.K.L. Dickson.

Cassier's Magazine 3 (nov. 1892 p.3 et seg.).

Wikipedia: Polaroid Corporation.

Wikipedia: Eastman Kodak.

Vier decennia beeldoverdraacht door Diffusie; Sterckshof, Museum, Deurne, Antwerpen.

Hubert Nerwin

Zeiss Ikons geniale kamerakonstruktør

Klaus-Eckard Riess

I sin artikel om mobiliteten i den fotografiske verden nævner Hans Elfelt Bonnesen tyskeren Hubert Nerwin som konstruktør af Kodaks Instamatic kassette 126. Forud for Nerwins karriere hos Graflex og Kodak i Rochester, der resulterede i mere end 200 patenter i hans navn, var gået en frugtbar og til tider dramatisk periode hos Zeiss Ikon AG i Dresden og Stuttgart.

Født 1906 i Linz i Østrig, kom Hubert Nerwin efter ingeniøruddannelse og jobs hos IBM og Siemens i 1932 til Zeiss Ikon AG i Dresden. Det var i samme år, Zeiss Ikon AG trådte frem på Leipziger Messen med det nyudviklede Contax I som modstykke og konkurrent til Leica, der i 1925 havde rejst fanen for brug af 35 mm kinofilm.

Det af Dr. Heinz Küppenbender under overopsyn af generaldirektør Emanuel Goldberg konstruerede Contax I var ikke problemløst og krævede løbende ændringer og forbedringer. Der blev arbejdet på et helt igennem fornyet Contax II, et "fattigmands-Contax" kaldt Super Nettel, et kompakt Nettax kamera med Contax lukker, et tøjlet Contaflex, et Contax III med belysningsmåler, og senere også Tenax I og Tenax II med hurtigoptræk på fronten. Med sine innovative talenter var Hubert Nerwin den rette mand til at præge denne rivende udvikling, og da Heinz Küppenbender i

1935 blev kaldt ind i firmaets bestyrelse, overtog Hubert Nerwin hans plads som leder af konstruktionsafdelingen.

Alle kameraer bærer Nerwins tydelige fingeraftryk, og på patentskrivelserne ses efter 1937 også hans navnetræk.

I forhold til det kantede Contax I fik Contax II (1935) skrå hjørner på kamerahuset og forkromede dæksler. Den forbedrede tidsindstilling og filmtransporten blev flyttet til toppen, og kamera-

Contax III med belysningsmåler, 1936 – 1941.

Contax II, 1935 – 1941.

Super Nettel (1), 1934 – 1936.

et blev udstyret med en yderst pålidelig målsøger af svingkile-princip samt med selvudløser. 1936 fulgte Contax III som et af verdens første kameraer med fastmonteret belysningsmåler.

Super Nettel I (1934) var et sammenklappeligt lommekamera med en lukker af Contax-typen. Objektivpladen sidder solid fastgjort på et sæt sakseformede stivere. Dog kan objektivet ikke udskiftes, men er koblet til en stabil drejekile-afstandsmåler, som Zeiss Ikon også anvendte på sine Super Ikonta kameraer. På en eller anden måde er der noget af art nouveau over designet.

Den sjældnere og meget eftertragtede udførelse i krom fik betegnelsen Super Nettel II (1935).

Temmelig imponerede virker det voluminøse Contaflex (1935), der kan betragtes som en to-øjet udgave af Contax kameraet. Dette TLR-Contaflex bød på to verdensnyheder, nemlig som det første spaltelukkerkamera med selvudløser og at det var forsynet med en indbygget belysningsmåler.

Med året 1936 kom det lille Nettax på markedet. Det er praktisk talt et Super Nettel kamerahus med forkromede dæksler og en lukker af Contax-typen. Dog er bælgens og den opklappelige front blevet erstattet af en specialbajonet, som der kan påsættes enten et 5 cm Tessar eller et 10,5 cm Triotar. Begge objektiver er udstyret med drejekile-enhed til kameraets koblede afstandsmåler.

Nettax, 1936 – 1938.

Inden Hitler satte verden i brand den 1. september 1939, hvorved Zeiss Ikon's kamerafremstilling måtte gå på vågeblus og rustningsproduktionen fik første prioritet, så endnu to af Hubert Nerwins kreationer dagens lys.

I marts 1938 vistes det fascinerende og med Zeiss Ikon-øjne set meget smukke Tenax II på Leipziger Messen. Kameranavnet genoplivede et varemærke fra C.P.Goerz i Berlin. Det helt nye var hurtig-

Contaflex med tilbehør, 1935 – 1940.

Contaflex

ZEISS IKON

QUICK ACTION...

is one of the major features of the new Zeiss Ikon miniature—the Tenax—it enables exposures to be made easily at the rate of 1 per second or faster. Nothing, however, has been sacrificed on this score to technical efficiency and reasonable versatility.

The illustration shows the convenient bayonet mounting with which the standard f/9.16 Zeiss Tessar f/2.8 or Sonnar f/2 can be quickly interchanged for a long focus Sonnar f/4,3' focal length (which, like the two standard lenses, is focussed by the combined distance meter view finder), and a wide angle Orthometar f/4.5 1-7/32' focal length.

The Tenax gives 16–50 exposures 24 x 24mm. on the usual 35mm. negative material. It represents a great advance in quick action miniature design, because, as already indicated, it gives all the principal features—combined distance meter view finder, interchangeable lenses, precision construction, high shutter speeds, etc.—which go to make a perfect miniature camera.

TENAX

Write for a copy of the new Zeiss Ikon brochure list "Photography in Winterline" which includes a description of this new miniature, or ask your dealer for a demonstration.

ZEISS IKON LTD., 92, MAIDSTONE HOUSE, BERNERS ST., LONDON, W.I.

Engelsk Tenax II annonce.

„Jetzt wird mir's aber zu bunt!“

Knipst der nun eigentlich oder tut er bloß so? ... Nein, er hat tatsächlich schon eine ganze Serie von Bildern gemacht! Die TENAX 24x24 mm. die neueste Kleinbild-camera von Zeiss Ikon, braucht man nämlich zwischen den einzelnen Aufnahmen nicht einmal vom Auge zu nehmen, so bequem sind ihre Bedienungshandgriffe angeordnet. Sie besitzt Compur-Rapid-Verschluss (Schnell-aufzug!), automatischen Filmtransport, Meßsucher (Vereinigung von Sucher und Entfernungsmesser), eingebauten Selbstauslöser und austauschbare Zeiss Objektive bis zur Lichtstärke 1:2. Ihr Photohändler führt Ihnen die TENAX gern vor, nähere Einzelheiten erfahren Sie auch von der Herstellerfirma.

TENAX 24x24 mm mit Zeiss Tessar 1:2,8 in Compur Rapid RM 270- mit Zeiss Sonnar 1:2 in Compur Rapid RM 335-

ZEISS IKON AG. DRESDEN
45

Meisteraufnahmen durch diese drei:
Zeiss Ikon Camera,
Zeiss Objektiv,
Zeiss Ikon Film!

ZEISS IKON

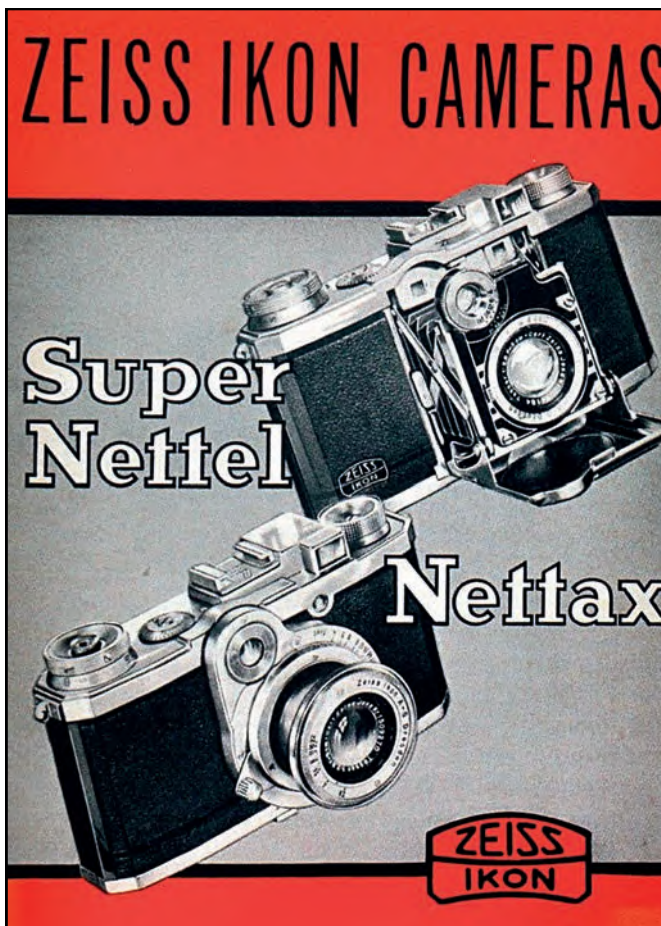
Tenax II annonce. Hubert Nerwin optræder selv, iført tyrolerbukser.

ZEISS IKON CAMERAS

Super Nettel

Nettax

ZEISS IKON

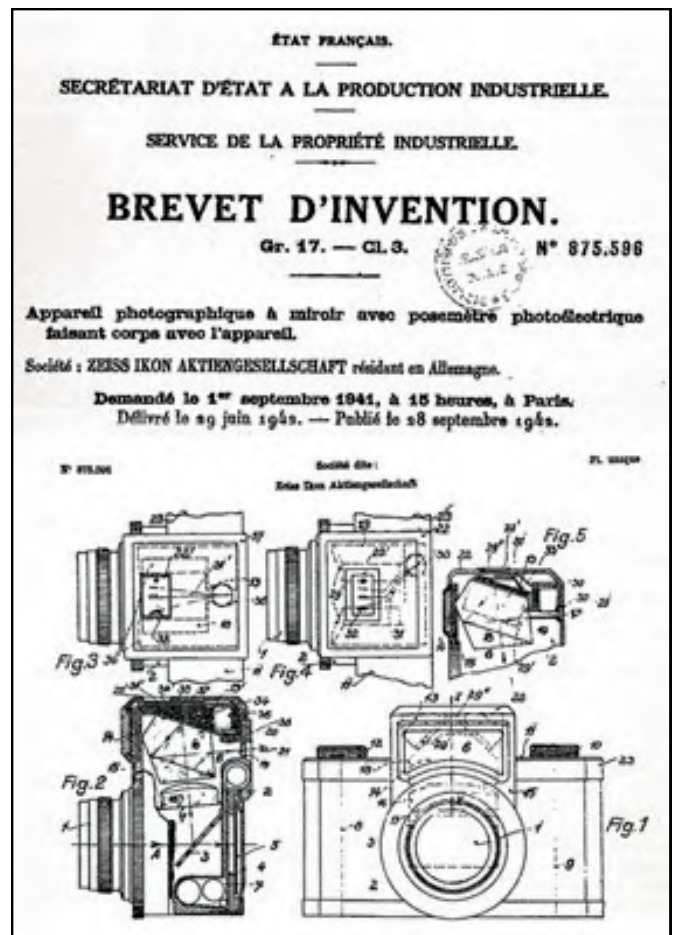
optræksarmen på fronten, som gjorde det muligt, at skyde seriebilleder. Dette er også pointen i den morsomme reklame for kameraet, hvor selveste Hubert Nerwin optræder i tyrolerbukser. En specialdesignet Compur-lukker sidder helt inde i kamerahuset. Objektivet er udskifteligt og forsynet med drejekileenheden til kameraets store målsøger. Formatet er 24x24 mm, der muliggør 50 billeder på filmen. Alt dette vakte interesse hos det tyske Luftwaffe.

En helt anden og mere beskeden type kamera er det lille Tenax I, som første gang vistes 1939 på messen i Leipzig. Med den tre gange så dyre storebror Tenax II har det kun hurtigoptræksarmen på fronten til fælles. I stedet for afstandsmåleren findes en opklappelig newtonsøger på toppen af det lille og afrundede kamerahus. Tessar objektivet er erstattet af en trelinset Novar-Anastigmat. Til gengæld overlevede kameratypen krigen. Efter 1945 blev Tenax I videreproduceret i Dresden, allersidst under betegnelsen Taxona.

For omkring tyve år siden dukkede uventet en prototype af et Contax IV op. Den virkede lidt som en kombination af Contax II og Tenax II, var åbenbart forberedt til en krydskoblet belysnings-

Tenax I og Tenax II, 1938 – 1940.

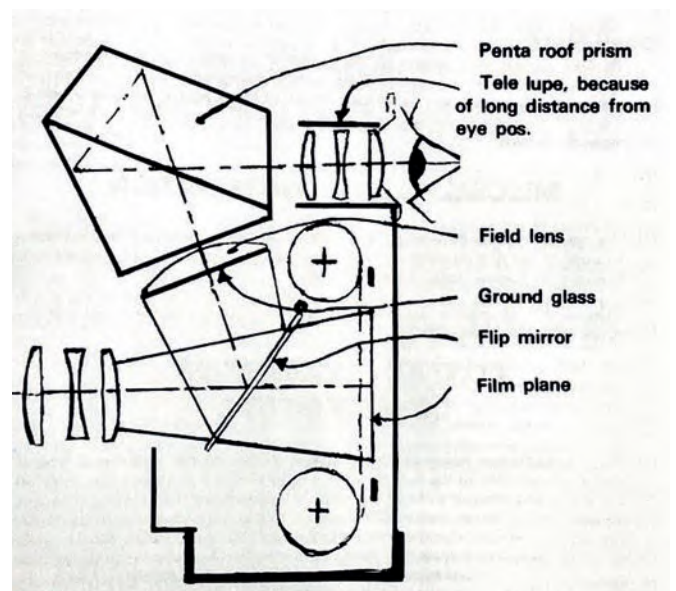

Det "hemmelige" SLR-kamera Syntax, patenteret i Frankrig 1941.

måler og havde i lukkerkonstruktionen bemærkelsesværdige ligheder med det senere Contax IIa fra Stuttgart. Mon ikke Hubert Nerwin har haft en finger med i spillet i denne udvikling? Prototypen findes beskrevet og fint afbilledet i Larry Gubas' store bog "Zeiss and Photography". I det tyske *PhotoDeal* er Contax IV også blevet nævnt.

Under krigen var Hubert Nerwin hovedsageligt beskæftiget med det, som Zeiss Ikon AG var blevet sat til at fremstille, nemlig sigteudstyr til flyvemaskiner, kampvogne og artilleri. Det vides også, at han flere gange havde opgaver på raketprøvestationen i Peenemünde.

I frokostpauser og efter fyraften arbejdede han med sine medarbejdere i al hemmelighed på et 35mm SLR-kamera med belyningsmåler, som de havde givet navnet Syntax. Desværre blev både prototypen samt alle tegninger ødelagt ved det store bombeangreb på Dresden i februar 1945. Dog kender vi heldigvis kameraets udseende fra et eksisterende, fransk patent. Hubert Nerwin har også selv leveret en lille skitse til Larry Gubas, præsidenten for Zeiss Historica Society.

Den ældre Hubert Nerwin har selv tegnet skitsen af Syntax for Larry Gubas. Hensynet til Heinz Küppenbenders lukkerkonstruktion kræver, at spejlhuset med prismet skal tippes forover og at der ikke kan benyttes kortere brændvidder end ca. 80 mm.

Jeg selv fik første gang nys om sagen for mere end halvtreds år siden, da jeg hyggesnakkede med en tidligere Zeiss Ikon værkfører ved pejseilden i hans torp på Söderåsen. Han fortalte mig, at udviklingsafdelingen under krigen i det skjulte havde arbejdet på et spejlreflekskamera.

I vinteren 1944/45, da Tyskland tydeligt stod til at tabe krigen og familien Nerwin blev ved med at observere allierede rekognosceringsfly over Dresden, besluttede Hubert Nerwin, at bringe sine kære i relativ sikkerhed hos slægtingene i Linz. Det blev til en flere nætters togtur, fordi jernbanerne alt for ofte var udsat for angreb om dagen. Tilbage på sit virke i Dresden fik Nerwin kærligheden at føle, da bombeangrebene den 13./14. februar 1945 raserede byen og samtidig fuldstændig smadrede Zeiss Ikons udviklingsafdeling med prototyperne og hele dokumentationscentret i Ica Werk i Dresden-Striesen.

Nerwin så ingen grund til at blive, og han slog sig under til tider dramatiske omstændigheder igennem først til fødebyen Linz og senere med familien videre til Stuttgart. Zeiss Ikons Contessa Werk stod næsten ubeskadiget, men der herskede ligeledes usikre og hårde tider. Igennem den såkaldte "Operation Paperclip", der havde til hensigt til at bringe tyske specialister til USA, modtog Hubert Nerwin ansættelsestilbud fra såvel det amerikanske militær som fra virksomheder. Foreløbig var han dog bundet indtil 1947 af sin tiårige kontrakt med Zeiss Ikon AG.

I Stuttgart kunne Zeiss Ikon AG takke Hubert Nerwin for endnu tre ikoniske småbilledkameraer, der i deres symmetriske form alle bygger over samme læst, men først nåede ud til kunderne efter pengereformen i 1948, da Nerwin forlængst havde forladt Tyskland. Først kom Klein-Ikonta, også kaldet Contina I (1948), dernæst det meget smukke Contessa 35 (1950), som solgtes under prædikatet "Die Elegante", og som et slags bindeled mellem de foregående to kameraer lancerede man i 1952 Contina II (Mess-Ikonta 24x36) med ukoblet afstandsmåler.

Contina II (Mess-Ikonta 24x36), 1952.

Ikonta (Klein-Ikonta), også betegnet Contina I, 1948.

Contessa 35, 1950.

I 1947 accepterede Hubert Nerwin tilbuddet fra Graflex i Rochester og sejlede til USA. Det siges at raketkonstruktøren Wernher von Braun befandt sig på samme skib. Nerwins familie fulgte efter i 1948.

Hos Graflex konstruerede han det enestående "Graflex KE-4 Combat Camera" til 70 mm film, som er kendt under øgenavnet "Gulliver's Contax". I alt 1500 stk. blev fremstillet.

1955 skiftede Hubert Nerwin til Kodak, men eksklusive opgaver som i sin tid hos Zeiss Ikon i Dresden stod ikke på programmet i et så amatørindstillet firma som Kodak. Dog udgik mere end 200 patenter fra hans hånd.

Efter et begivenhedsrigt liv lukkede Hubert Nerwin sine øjne i året 1983 i Rochester.

Graflex KE-4 Combat Camera, også kaldet Gulliver's Contax.

Hubert Nerwin modtager sin familie i New York, august 1948.

Litteratur:

Lawrence J. Gubas "Zeiss and Photography".
Bernd K. Otto "Carl Zeiss Kamera-Register 1902 – 2012".

Begge bøger kan endnu købes hos
fotobuecher@lindemanns.de.

Billeder:

© Klaus-Eckard Riess.
© Lawrence J. Gubas "Zeiss and Photography".

Fotografiske postkort

Lennart Weber

Mange fotointeresserede rynker på næsen, når man taler om postkort, og det er ganske forståeligt. For langt de fleste gamle postkort har et kedeligt eller ligegyldigt motiv, og mange er trykt i ringe kvalitet. Der er dog flere grunde til at ændre denne opfattelse. Dels har postkortet haft en meget vigtig mission i forhold til vores opfattelse af fotografiet, og dels har fotografiet spillet en central rolle i forhold til postkortet.

I slutningen af 1800-tallet spillede postkortet en vigtig rolle i forhold til danskernes opfattelse af billeder. Aviser og ugeblade bragte kun i meget begrænset omfang billeder, og fotografiets primære funktion var at skildre familien. Der blev allerede i 1800-tallet optaget fremragende topografiske fotografier og fotos af arbejdsliv og hverdagsliv. Men disse billeder havde en begrænset udbredelse. Det var primært virksomhedsejere og den rigere del af samfundet, der havde adgang til fotografiet.

Frederiksborg Slot er normalt uinteressant fordi der findes så ufattelig mange postkort fra dette slot. Men dette postkort er en undtagelse. Dels er motivet fra en vinkel, som normalt aldrig vises frem, og dels er det et fotopostkort, der står så knivskarpt, at vi kan tælle antal af sten i murene.

Hver mands eje

Anderledes var det med postkortet, som på mange måder blev hver mands eje. Og de fleste familier havde et postkortalbum hvor postkort blev gemt. I øjeblikket er der en voksende interesse for fotografiets rolle som basis for postkortet. Det viser sig, at stribevis af dygtige og erfarne fotografer leverede fotografier, som dannede grundlaget for produktion af postkort. Fotograferne havde godt nok en vis skepsis overfor postkort, så det var sjældent, at de fastholdt copyright til billederne. I

betragtning af de mange kedelige og dårligt trykte postkort, så har fotografene sikkert med rette rynket på næsen over postkortet.

Peter Elfelts postkort

Kgl. hoffotograf Peter Elfelt, der nidkært kæmpede for copyright og som i høj grad bidrog til den lov, der stadig gælder for dette område, var påfaldende fraværende i forhold til postkortet. Selvom han var fotografen bag mange postkort, så var det sjældent at han skilte sig med det eller håndhævede copyright. Når man går igennem hans protokoller, så viser det sig, at han allerede i 1895 solgte de første fotografier til postkortfirmaer, og fra 1896 gik det stærkt med denne handel. Men normalt uden hans navn. Det ændrede sig over tid. Han har formentlig opdaget, at det med postkort var et interessant forretningsområde. Så han begyndte selv at udgive postkort sideløbende med at han solgte fotografier til alle de store postkortfirmaer.

Et eksempel på hvordan Peter Elfelt diskret med 'P.E.' håndhævede sin copyright.

I starten var hans signatur dog afdæmpet. På mange postkort er han slet ikke nævnt, på andre står der blot P.E. og senere Elfelt. Denne nølende holdning overfor postkortet gælder mange af datidens fotografer. Men man kan dog også finde postkort hvor fotografens navn tydeligt nævnes eller måske ligefrem er præget i billedet. Det var ofte stereoskopbilleder, der blev solgt til postkortfirmaerne. Desuden blev der solgt en del større fotografier samt portrætter af navnlig kongelige og skuespillere. Så hvis man vil lede efter Elfelts aftryk på det danske postkortmarked i årene 1895-1920, så skal der søges meget bredt. Og som nævnt er det ikke altid at man kan se hans navn på postkortet.

Postloven 1905

Når man interesserer sig for postkort, så er det vigtigt at kende hovedlinjerne i postloven fra 1905. Indtil 1905 måtte man kun skrive modtagerens navn og adresse på adressesiden. En lille hilsen fra tante Olga skulle skrives på billedsiden, og derfor var illustrationerne på billedsiden indtil 1905 normalt meget små. Ofte ser man tre små billeder i toppen af billedsiden. I 1905 blev adressesiden delt, således at halvdelen blev brugt til modtageres navn og adresse, og den anden halvdel kunne bruges til tante Olgas hilsen. Det betød, at postkort efter 1905 stort set altid havde et stort billede på billedsiden. Det kunne være en tegning eller et fotografi.

Fotopostkort med skuespiller Anna Lassen. Elfelt vedstår sig billedet og sælger det til Fotografisk Forlag.

Fotopostkort med plads til tekst på billedsiden og kun modtagerens adresse på adressesiden. Kortet er sendt i 1906, men afsenderen har holdt sig til reglerne før 1905.

Postkortet fra 1888

De ældste postkort var primært baseret på tegninger. Men allerede i 1888 blev der produceret postkort hvor illustrationen var et fotografi. Postkort blev typisk produceret som bogtryk, og derfor blev der lagt raster i billedet. Postkortsamlere jager p.t. disse ældste postkort, og med tiden skal det nok vise sig, at man kan finde postkort baseret på fotografi tidligere end 1888. Det var boghandler Jens Møller, Helsingør som i 1888 udgav en serie postkort med motiver fra Nordsjælland. Og det er tydeligt på kortet fra Frederiksborg Slot, at billedet af slottet er baseret på et fotografi.

De ældste fotopostkort

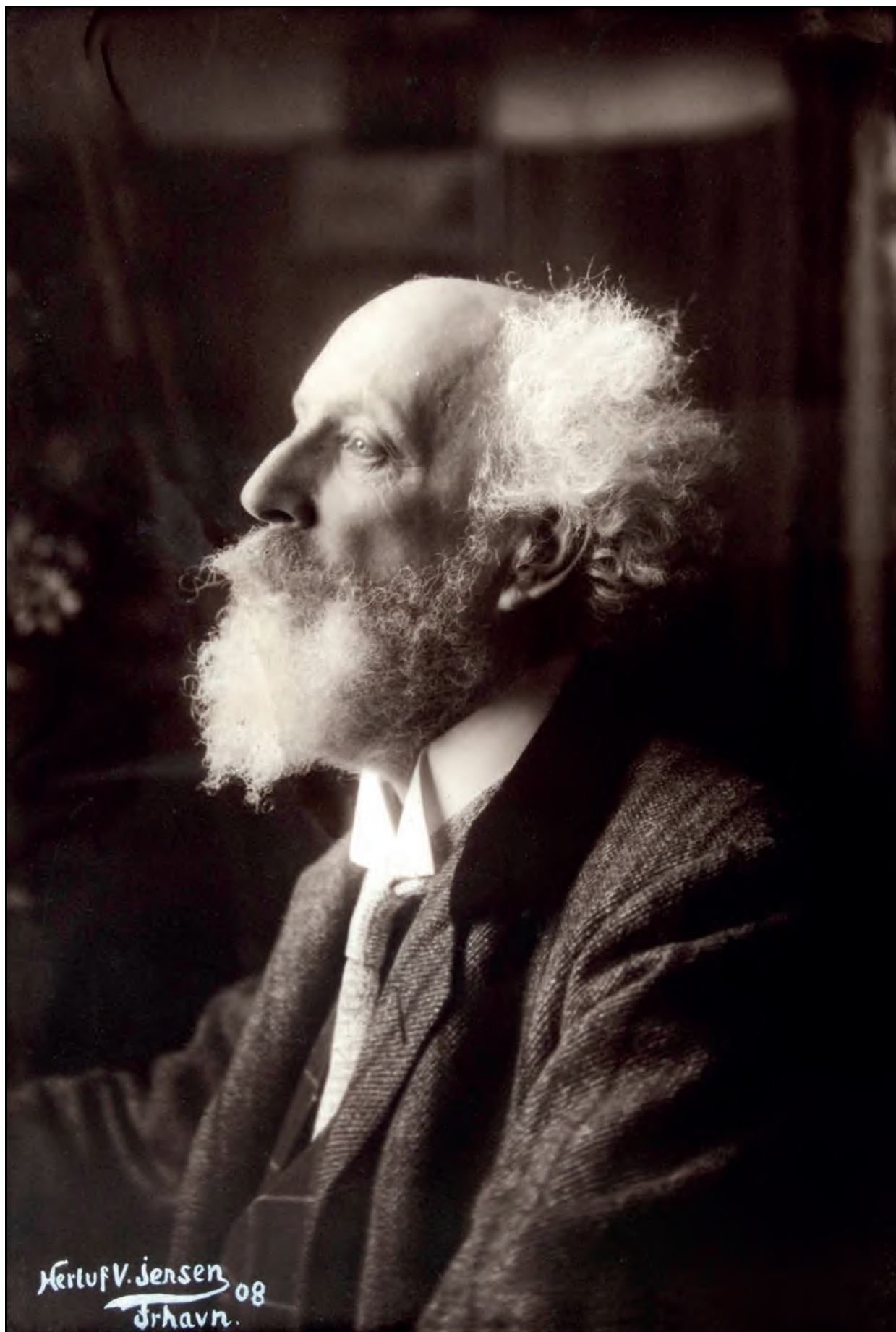
Allerede i 1800-tallet blev der solgt smukke postkort med mange farver trykt som litografier på stenplader. Men de var typisk baseret på tegninger. De fine fotografiske postkort, der er fremstillet på fotopapir, dukker først op efter 1905. I øjeblikket ser det ud til, at de ældste fotopostkort er fra slutningen af 1905. Mange af de ældste postkort fra 1800-tallet, herunder serien fra Nordsjælland i 1888, har kedelige motiver med en kirke eller et slot.

Det fotografiske postkort ændrede totalt ved disse forhold. På fotopostkortet ser man ofte gademiljøer med masser af mennesker. Mange af de tidlige fotopostkort blev fremstillet af private. Man kunne købe fotopapir som havde postkortets format og som ofte havde en fortrykt tekst med f.eks. 'Brevkort' på adressesiden. Mange af disse private postkort kendetegnes ved den lidt famlede kvalitet. Folk var ikke altid omhyggelige med fikseringen. Fotopostkortet var i brug i mange årtier. Men de nyere har ikke helt samme kvalitet som dem, der blev produceret i perioden fra 1905 og frem mod Anden Verdenskrig. Motiverne blev kedeligere. Ofte var det et foto af Den lille Havfrue, Tivolis hovedindgang og tilsvarende.

Men de spændende fotografiske postkort er typisk dem fra de første årtier af 1900-tallet.

Knippelsbro i København tegnet af arkitekt Axel Berg og opført i 1908. Broen så sådan ud til 1930. Fotopostkortet er ubrugt.

Drachmann i hjemmet i Skagen. Foto Herluf W Jensen.

Herluf W. Jensen

Erik Christensen

Der var ikke mange frederikshavnere, som havde fundet vej til kirken lørdag eftermiddag, den 4. november 1950, da en af byens meste betydningsfulde dokumentarister, fotografen Herluf William Westergaard Jensen blev begravet på Frederikshavn Kirkegaard. Frederikshavns Avis' legendariske redaktør Frede Eilertsen, var ikke i tvivl om Herluf W. Jensens betydning og mente, at langt flere burde have fulgt ham til graven, for, som han skrev: "Han havde dog været tjenestevilligheden selv overfor mange mennesker i denne by". Pastor Knud Stuart Hanghøj talte over "at være bundet" og om det "at være et menneske" og fortalte, at han var bundet af hans kærlighed til livet, af hans kærlighed til naturen og dens farvepragt. "Det var hans kunst - ikke bestilling" - Han elskede denne kunst og kunne have bragt det videre, men han følte sig bundet til denne by, hvor han var født og opvokset, og han ønskede vist ikke sin tilværelse anderledes.

Herluf Wiliam Westergaard Jensen blev født den 6. maj 1882 på gården Sorgenfri, i dag Skolegade 4 i Frederikshavn. Han var søn af skolebestyrer Anders Jensen og hustru, Gjertrud Jakobine Nielsine Jensen. De første fem år boede han på Sorgenfri, hvorefter hans far fik bygget den Borgerlige Realskole på hjørnet af Skolegade og Danmarksgade, hvortil familien flyttede i 1887.

I 1915 solgte Anders Jensen sin private skole til Frederikshavn kommune, der flyttede den til den nybyggede Ørnevejen skole. Ifølge Bjørn Ochsner, "Fotografer i og fra Danmark til og med år 1920", arbejdede Herluf W. Jensen på sin fars skole som tegnelærer, hvor en af Bangsbo Museums initiativtagere har fortalt, at han havde haft ham som lærer i årene 1913-15. Det ses dog ikke i den årlige beretning fra Ørnevejen skole, at han fulgte med over i den kommunale skole.

Vi ved stort set ikke noget om Herluf W. Jensens opvækst eller ungdom, eller om han overhovedet havde en uddannelse som tegner, maler eller fotograf. I en artikel i Vendsyssel Tidende om Frederikshavns nye elektricitetsværk i foråret 1900 kalder han sig for amatørfotograf. I forbindelse med

konfirmationen får han, ifølge kirkebogen, dog mg i såvel kundskab som opførsel, hvilket ikke er så ringe endda. 22 år gammel overtog Herluf W. Jensen, den første oktober 1904, fotografen Inger Schiørrings virksomhed med atelier i Danmarksgade 51. En virksomhed som hun havde haft gennem 8 år og havde overtaget efter William Steen-Møller, der havde været fotograf i Frederikshavn siden 1888.

På lokalhistorisk arkiv findes en ganske stor mængde glaspladenegativer efter de tre fotografer. Desværre findes protokollen over billederne ikke. Den store glaspladesamling blev efter Herluf W. Jensens død foræret til Bangsbomuseet, som KYSTMuseet tidligere blev kaldt. Vi må antage, at Herluf W. Jensen har lært hos Inger Schiørring, som var uddannet fotograf og medlem af Fotografforbundet. I foråret 1904 havde han afholdt et kursus for amatørfotografer på sin fars realskole. Eleverne fik her en grundig undervisning både teoretisk og praktisk. I 1906 var han medarbejder ved det ansete tyske fotografiske ugeskrift Die Woche, hvor han blandt andet havde opgaven at dække sørgehøjtideligheden i forbindelse med Christian den IX død. Ugeskriftet var et magasin, hvor fotografiet var i centrum. Der var billedtekster, men det var billedet, der var det bærende element. Magasinet, der udkom fra 1899 til 1944, tog den nyeste teknik inden for fotografi, papir og trykkerimaskiner til sig og var trendsættende indenfor bladverdenen.

Han tog i 1906 den allernyeste lyssætningsteknik til sig. Han havde skrevet om og fotograferet byens elværk seks år tidligere og tog, som den første det elektriske lys i anvendelse i sit atelier i Danmarksgade. Det var en elektrisk buelampe, som udsendte et kolossalt lys, som avisen skrev om fotografens forsøg. Lyset indeholdt mange violette stråler og da de fotografiske glasplader dengang, var meget modtagelige for det violette lys, kunne man på blot et par sekunder blive fotograferet. Avisens udsendte skrev, at selv børneoptagelser lykkedes. Med særligt indrettede skærme kunne der frembringes de smukkeste lysvirknin-

ger, da lampen brænder roligt uden flimmer, der kunne genere øjnene. Avisen skrev, at lyset var fuldt på højde med dagslyset og at man nu kunne gå til fotografen om aftenen for at blive fotograferet. I dag ved vi, at den ultraviolette belysning sikkert ikke var helt ufarlig.

Herluf W. Jensen blev i 1906 gift med Augusta Asp, som boede 10 husnumre længere mod syd i Danmarksgade. Hendes far, Peder Morthensen Asp, ejede sammen med Kristian Mikkelsen Vendsyssel og Theodor Wilhelm Hansen en fiskeeksport forretning. Med udbygningen af Frederikshavn havn i slutningen af 1800 tallet udviklede havnen sig til Danmarks største fiskerihavn. Den lille familie, med først sønnen Mogens fra 1907 og senere datteren Kirsten fra 1910, flyttede ind i den nybyggede Villa Nova på Kildevej 14. Ifølge skødet var det Augusta, der stod som ejer af huset.

Herluf W. Jensen fik mange opgaver og havde flere gode kunder. I 1913 overtog DFDS produktionen af stålskibe efter Harald Valdemar Buhl og Herluf W. Jensen blev omgående virksomhedens fotografiske øje. Han dokumenterede den ret omfattende produktion af stålskibe på værftet og tilrettelagde værftets reklamemateriale. Det samme gjorde han for byens store motorproducent Brdr. Houmøller og deres succesfulde glødehovedmotor Alpha. Der findes et omfattende fotografisk dokumentationsmateriale for disse virksomheder på KYSTMuseet. Han tilrettelagde også en stor reklamekampagne for DS Kristiansand, som havde en stor og vigtig rute mellem Kristiansand og Frederikshavn. Reklamekampagnen skulle præsentere rederiet overfor sine tyske kunder. Til reklamerne havde han taget billeder af rederiets tre færges Skagen, Jylland og Harald Haarfager, både indvendige billeder og billeder af skibe i søen og hertil kom postkort fra både Danmark og Norge.

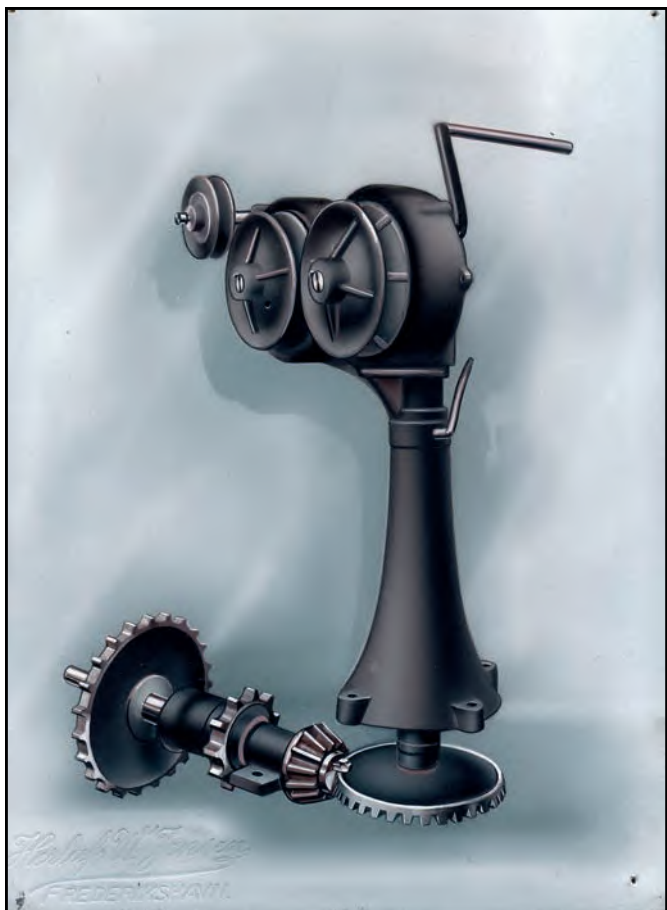
I artiklen i Frederikshavns Avis står der at postkortene, som han leverede i tusindvis, var til fri afbenyttelse for de rejsende ombord på færgerne. Fotografen stod selv for ophængningen af billeder i både Berlin og Hamborg, hvor han samtidig fik de billeder, han havde taget for Frederikshavn turistforening, hængt op. Rundskuet i september 1913 var en god anledning til at lade frederikshavnerne fotografere og Herluf W. Jensen lavede en aftale med byens store virksomheder om et besøg med rundvisning, der afsluttedes med et portrætfotografi. Kampagnen var udformet som et kuponhæfte, der kunne købes for 50 øre. Der var

Frederikshavn Kirke.

hele 960 frederikshavnere, mere end 10 procent af byens indbyggere, der lod sig lokke.

De gamle marinemalere lavede malerier på bestilling af redernes skibe. Ofte var baggrunden, Skaagens rev fyrskepib, malet på forhånd og maleren skulle blot tilføje rederens skib. Herluf W. Jensen tilbød noget helt andet. Han kunne fra en robåd,

Friskrabning af spil til reklame for Brødrene Høumøllers Jærnstøberi AS.

eller fra molehovedet, tage et billede af kutteren for fulde med sejl, vimpler, flag, besætning og ofte med den glade vinkende familie stående på dækket. Billederne blev naturligvis taget i sort hvidt, men tegnelærer, som han også var, friskede han billederne op med sol, varme, skyer og glade farver. Skyer siges i øvrigt at have været hans speciale, og han kunne med sin specielle teknik få de mest dramatiske skyer frem. Han rekonstruerede efter sigende gamle huse fotografisk efter hukommelsen, hvor han tegnede de gamle vindues- og døråbninger ind, som han huskede dem.

Herluf W. Jensen eksperimenterede også med stumfilm. Han skrev i 1912 manuskriptet til lystspillet "Et drama i Kystbanetoget" instrueret af Eduard Schnedler-Sørensen for Nordisk Films Kompagni med skuespillerne Carl Alstrup, Aage Hertel og Frederik Buch. Filmen blev også kaldt "Carl Alstrups Kraveknep" eller blot "Kraveknappen". Filmen var på ti minutter og er aldrig udgivet, hverken på DVD eller har været vist i TV. Det er heller ikke lykkedes at finde en

anmeldelse af filmen, ud over at Biografteateret på Vimmelskaflet skrev, at det var en morsom film. Det er heller ikke lykkedes at finde lokal biografreklame for filmen, som så vidt vides ikke kom længere nordpå end til Aalborg, hvor filmen havde premiere den 9. januar 1913. I 1907 havde han startet Biografteateret sammen med barbermester Julius Sieg. De to indrettede biografen i Siegs nybyggede ejendom Danmarksgade 59. Den første november 1925 solgte Herluf sin halvpart i biografen til Sieg.

Under og lige efter Første Verdenskrig udkom bogserien "Danske Byer og deres Mænd". Bind 13 var helliget Frederikshavn, hvor redaktøren for byens Venstreblad Herluf Skjerning stod for indholdet og Herluf W. Jensen for de fleste af bogens billeder. Året efter havde Frederikshavn 100 års købstadsjubiléum og i den forbindelse udgav Herluf W. Jensen en billedbog over byens historie. Han tegnede også byens jubilæumsplatte, som blev fremstillet på Den Kongelige Porcelænsfabrik. Det var ikke det eneste keramik han fik fremstillet. Hvis velstående foreninger eller privatpersoner bad om det, samarbejdede han med Bing & Grøndahl om at fremstille vaser, krus eller fader med fotografiske motiver.

Tilbage i Frederikshavn flyttede Herluf W. Jensen og hans to børn ind i smedemester Anders M. Andersens hus i Danmarksgade 51, hvor fotografen i forvejen havde sit atelier. Han var stadig aktiv fotograf og fulgte ganske godt med i det nyeste indenfor fotografering. Den første juli 1924 lukkede han sit atelier og flyttede ind i Løveapotekets gamle hestestald, som han havde indrettet til kiosk med alt til amatørfotoğrafen. Det var nogenlunde samtidigt med at Ernst Leitz sendte sit første Leica småbilledkamera på markedet og gjorde det mindre besværligt at være fotograf. Foto-Kiosken, som han kaldte sin nye forretning, solgte hans egne farvelagte billeder og de mange postkort fra området, som var opstillet i postkortstativer på en let og overskuelig måde. Kunderne kunne bruge telefonen og der var en skrivepult for de kunder, der gerne ville sende en hurtig hilsen. Naturligvis solgte han også aviser og illustrerede blade. Bagerst i forretningen havde han sit fotografiske værksted med et lager af alt det en amatørfotograf kunne ønske sig og så naturligvis to mørkekamre, hvor han både kunne fremkalde film i alle formater og lave kopier på papir.

I efteråret 1932 opholdt kongeparret sig som sædvanligt i Kongevillaen i Skagen. Dette år havde flåden ladet det nye Dannebrog bygge og skibet skulle traditionen tro afhente kongeparret, efter

endt ophold i kongevillaen, på havnen i Frederikshavn. Et par dag i forvejen kørte Dronning Alexandrine, der var en rutineret bilist, sammen med kongen en tur til Frederikshavn. Turen må være foregået på den nyåbnede landevej til Skagen. I Frederikshavn skulle de mødes med fotograf Herluf W. Jensen, som skulle tage det traditionelle gruppefoto af mandskabet på det splinterne Dannebrog. Kongen spurgte, efter fotoseancen med mandskabet, om Herluf W. Jensen også ville tage et portræt af majestæterne. Dronningen og Chr. X kørte herefter tilbage til kongevillaen for et par dage senere, at vende tilbage til Frederikshavn med Skagenstoget for at gå ombord i Dannebrog.

I løbet af 20'erne og 30'erne brugte Frederikshavns Avis også Herluf W. Jensen til at lave foto-reportager. Den 9. september 1924 blev landet ramt af et frygteligt uvejr. I Vendsyssel gik det især hårdt ud Øster Vrå, der rammes af en skypumpe, som ødelagde flere ejendomme, mens andre boliger blev hærget af lynnedslag. Herluf W. Jensen fortæller – ”Efter en hastig køretur ankom vi til Ø. Vrå – rygterne ville vide, at hele byen var

Sinne Bjerregaard fotograferet til ære for besætning og familie.

Englandsbådene stævner ud.

lagt øde; så slemt var det dog ikke, men slemt nok. 1. kilometer udenfor Vrå by så vi straks den første gård – det vil sige gården så vi ikke, men en veritabel ruinhob – oppe på en bakke. Ad en pløret markvej banede bilen sig prustende frem til resterne af gården, til vi holdt for døren – det vil sige døren lå nede ad bakkeskråningen med skorstenspipen over sig. Alt var raseret. Stuehuset var en stor ruinhob. Det der undre mig mest skrev han, var at konen og de fire børn slap uskadede – thi just som de sad i stuen brasede det hele ned over dem. Denne gård var den hårdest ramte. Af de øvrige 5 - 6 gårde så jeg kun på afstand den nærmeste. Her var udhusene jævned med jorden, men jeg må sige, at jeg ikke havde tænkt mig katastrofen så forfærdelig”. Herluf W. Jensen slutter af med at fortælle, at billederne fra katastrofen udstilledes i vinduet i Jernbanegade. Desværre er det endnu ikke lykkedes mig at identificere disse billeder i den store glaspladesamling.

Herluf W. Jensen lod sig også lokke af flyvning. I 1926 havde de danske piloter A.P. Botved og H.R.M. Herschend forsøgt at styrke interessen for dansk flyvning ved at flyve til Tokyo og retur.

Fiskekutteren Johanna på vej i havn. Motivet anvendtes også som dekoration på vaser fra Bing & Grøndahl.

Herchend fik havari i Rangoon og måtte vende om i Rangoon, mens Botved fløj hele turen frem og tilbage. Allerede i efteråret var Herchend på vingerne igen og Herluf W. Jensen tog fra Sparekassens nye bygning i Danmarksgade et billede af løjtnantens fly, da det passerede Frederikshavn kirkes tårn under et fotograferingstogt over Frederikshavn. Herluf W. Jensen fik sin luftdåb i marts 1929, hvor han fra en af hærens flyvemaskiner tog en række billeder bestilt af Frederikshavn værft.

Herluf W. Jensen havde mange små interessante illustrerede artikler, blandt andet om havsvømmerne Kemmerich og Edith Jensen, som han interviewede inden den mislykkede læsøsvømning fra Læsø til Frederikshavn i 1927. I 1928 var der ryster fremme om en flytning af Frederikshavns gamle fæstningstårn. Det var tandlæge Friis fra museet i Hjørring, som genfremsatte brandin-

spektør Ludvig Petrys gamle plan om et museum i Krudttårnet. I den forbindelse overlod Friis en række kort og tegninger, der blev udstillet i kiosken i Jernbanegade, til Herluf W. Jensen.

Under den tyske besættelse bestilte den tyske værne-magt Herluf W. Jensen til at fotografere for tyskerne i Frederikshavn. Herluf W. Jensen fik derfor samlet en ganske stor samling af motiver fra den tyske besættelse, som han efter befrielsen i maj 1945 udgav som foto-bog.

Officielt billede fra begravelsen på Frederikshavn kirkegård af de 249 tyske ofre efter torpederingen af troppetransportskibet Pionier i september 1940.

H.R.M. Herschend på fototogt over Frederikshavn.

Samoca

Leif Johansen

Hvem lavede mit Samoca kamera?

Ifølge Camera-wiki var det det japanske firma Sanai Sangyo K.K., som startede i 1952 og lukkede ned igen i 1962. I perioder brugte firmaet også sit kameranavn Samoca som firmanavn.

Samoca kameraer falder i to familier. Den første kendetegnes af det ”nuttede” udseende, som mit kamera har. De senere hen imod 1960 ser mere traditionelle ud og er tilsyneladende svage i teknikken. Noget usædvanligt virker det sjældne og eftertragtede 35 mm TLR-kamera Samocaflex 35 fra 1955.

Mit Samoca 35 Super kamera set forfra.

Samoca 35 Super er ret specielt. Selve kamerahuset er lille og lukkes op som et Altix eller et Diax ved at dreje en lås i bunden og trække bundstykket/bagsiden nedad. Beslægtet med Altix er filmtrykpladen fastgjort i huset og skal vippes ned, inden filmen placeres. Det er et typisk målesøgerkamera med en halvdårlig og utydelig afstands-

måler. Koblingen sker ret primitivt ved udvendige tandhjul. Søgeren er heller ikke fremragende. Lukkeren er tilsyneladende firmaets egen med B og tider fra 1/10 til 1/200 sekund. Den virker, men hvor godt? Mine to andre Samocaer (familie 2) ser ud til kun at køre på én lukkertid, trods indstillingsrækken fra 1 til 1/200 sekund.

Objektivet er fast monteret foran lukkeren og har betegnelsen Ezumar Anastigmat 1:3,5 f=50mm. Ifølge de sparsomme kilder skulle der være tale om en coatet traditionel trelinser. Dette svarer til mine testoptagelser med pæn skarphed i midten, som er aftagende mod randen. Altså et generelt rimeligt objektiv for den tid.

Jeg har hverken kunnet finde annoncer eller notits i danske årsoversigter. Et af mine andre to Samocaer er solgt i Køge, men det kan jo være som brugt. Ved søgning på eBay ser det ud til, at de fleste brugte Samoca kameraer, ud over Japan, findes i USA. Dog dukker der en del op i Østrig, hvilket er ret ejendommeligt, da Østrig efter krigen først bliver selvstændigt i 1955, hvor de fire besættelseszoner nedlægges efter en fredstraktat.

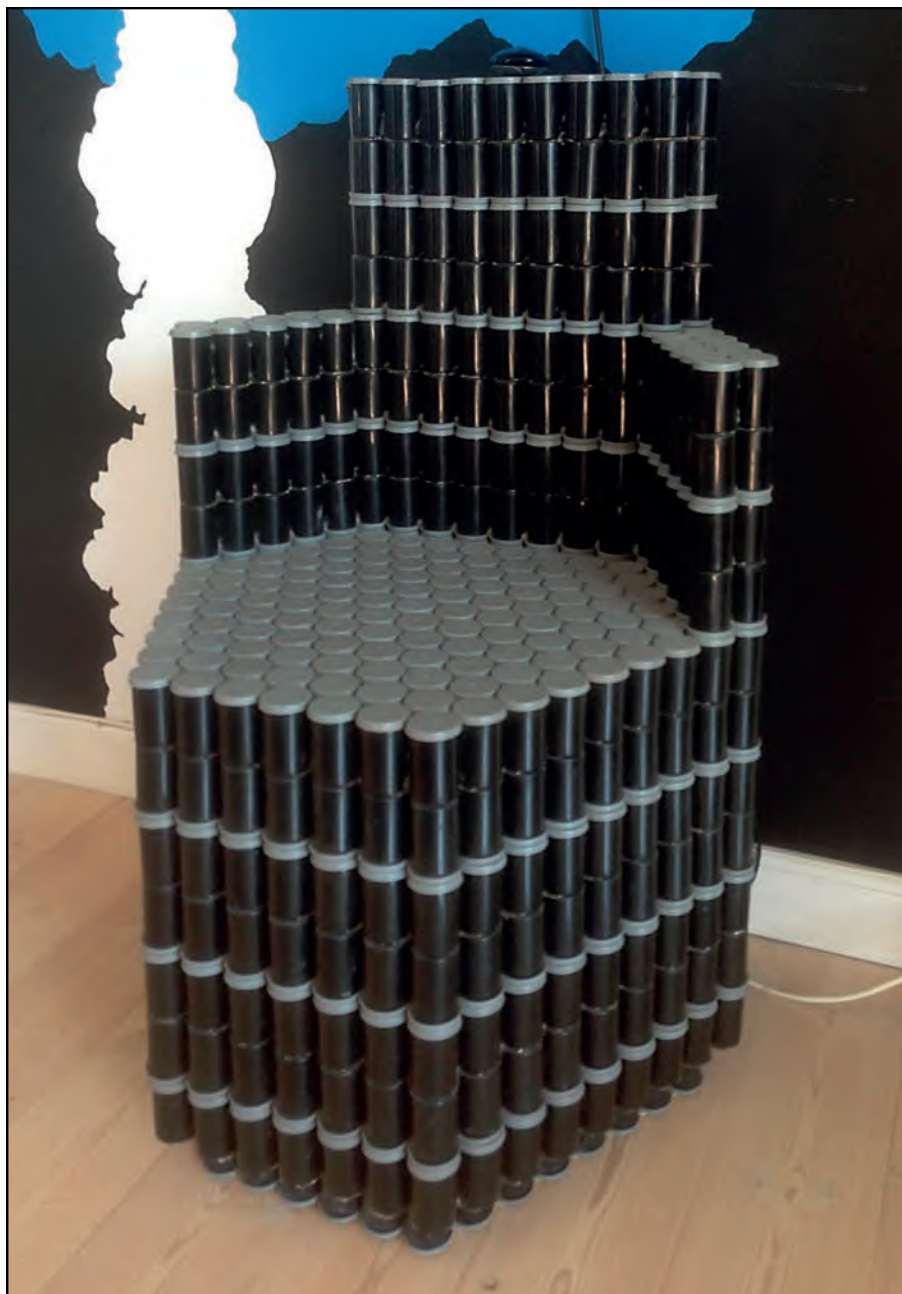
Man kan mene, at brugtprisen på eBay for de første typer Samoca er for høj. Men kameraernes interessante og meget teknisk prægede design virker nok tiltrækkende på mange samlere. Derfor sælges de på deres sjældenhed og udseende.

Samoca 35 Super åben til filmskift.

Testbillede Åstrup Bæk: Ilford FP4, Kodak D-76, Canoscan, Paint Shop Pro.

Kodak hjælper dansk møbeldesign

Vort normalt hårdszlående medlem Andreas Trier Mørch har opsnuset et eksempel på den moderne danske møbeldesign.

Han viser her et genialt forslag, som slår indtil flere fluer med ét smæk, og som kan bringe ro og idyl på hjemmefronten: Kodak patronhylsterstolen! Sådan får I ryddet op og overbevist jeres ægtefælle om det fornuftige og nyttige i at samle. Stolen, som er massiv, består af 1.464 dåser. Den er designet af arkitekten Thomas Dickson til en udstilling om genbrug i Rundetårn. Udstillingen hed "Upside-Down" og blev afholdt i 1998. Det

vides ikke med sikkerhed, hvad der var op og ned, eller om der var tårnet, stolen eller dåserne, der gjorde mange besøgende rundtossede.

Men – så alligevel: Det er ærgerligt nok ikke et weekendprojekt, for stolen er rimelig svær at lave. Dåserne er af plastiktypen polypropylen, der i princippet ikke kan limes sammen, men skal smeltes sammen (Ved et smeltepunkt på 165 °C). Den er derfor massiv, og der skal bores huller i dåserne, bruges en limpistol, samt lægges nogle kartonstykker ind i mellem lagene for endelig at sætte seks stk. lange gevindstænger i hjørnerne for at holde sammen på det hele.

Redaktionen ønsker god fornøjelse.

Billedgruppen

Gerhard Ryding

Mødereferater

Torsdag den 22. marts
Af Lennart Weber

Gamle dias

Niels Resdahl Jensen holdt et interessant foredrag om gamle dias fra dengang projektoren brugte kulbuelys. Niels brugte ved mødet en projektor fra omkring 1900, som han havde foretaget nogle små vigtige forbedringer af. Oprindeligt brugte man kulbuelys, som blev opdaget omkring 1820. Kulbuelysen minder om det lys, som opstår i et svejseapparat, og der udsendes en giftig gas. Så alene af disse årsager vil det være uhenigtsmæssigt at bruge i dag. Niels brugte i stedet en selvbygget halogenindsats med en 250 W pære og en blæser. Og det virkede.

Niels viste en stribe meget fine håndkolorerede lysbilleder på 8,5x8,5 cm. De fleste stammede fra en families private rejse rundt i Danmark i 1930'erne. Desuden viste Niels nogle af Peter Elfelts lysbilleder, bl.a. flere fra genforeningen i Sønderjylland i 1920.

Mødet blev overværet af 19 medlemmer, og aftenen sluttede med en "siden sidst runde", her kom mange spændende informationer frem. Gruppen diskuterede bl.a. de problemer, der kan konstateres på landets museer, hvor vores kulturarv har voksende problemer grundet manglen på penge og dermed erfarne museumsfolk.

Torsdag 19. april
Af Lennart Weber

Kvindelig fotograf i Dansk Vestindien

Billedgruppens sidste forårsmøde blev et tilløbsstykke. Andreas Trier Mørch fortalte om mange års arbejde med at afdække historien om fotografen Emilie Langkjær (1874-1960). Hun var selvlært fotograf som i 1898 rejste til Dansk Vestindien sammen med sin ægtefælle, Anders

Niels Resdal med sin fremviser.

Langkjær, der havde søgt en stilling som politiasistent i Frederiksted på St. Croix.

Mens ægtefællen passede sit job ved politiet, så opbyggede Emilie en fotoforretning, der blev udvidet da hun i 1905 blev officiel fotograf for den danske administration i Dansk Vestindien. Derfor findes der en lang række meget fine fotografier af militære grupper. Men Emilie havde også et godt øje for hverdagslivet på øerne, og hun gik ofte ud og optog fotografier. En række af hendes billeder blev udgivet som postkort, og på en del af dem ses hendes navn: E. Langkjær, St. Croix.

I 1913 døde Anders Langkjær i en alder af blot 47 år. Emilie Langkjær fik ingen pension fra den danske stat, og hun besluttede at rejse hjem. Sam-

tidig overdrog hun sine negativer i form af glasplader til Axel Ovesen, der havde været udstationeret dansk soldat. Efter at Emilie Langkjær var rejst hjem til Danmark, begyndte han at udgive Emilies fotografier i eget navn.

Efter Andreas Trier Mørchs foredrag sluttede aftenen med en miniauktion og den sædvanlige runde, hvor medlemmerne fortalte om deres nyeste fund eller gode ideer til museumsbesøg.

Fotovenner til veterantræf i Græsted

I mange år har Ole Hesager, sammen med Hans Verner Neumann og Gerhard Ryding, deltaget i veterantræf i Græsted. Ole som omrejsende fotograf, Gerhard og Hans Verner som cyklister på cykler fra ca. 1920.

Ole har gennem hele livet fotograferet alt og alle, men er nu selv blevet "skudt" af en professionel fotograf, til stor glæde for hans familie, og med et særligt smil og glimt i øjet. Den 28. april fyldte Ole 80 år, og hans børn overraskede ham på dagen med en lækker lagkage, som var smykket med hans portræt. Sidste skrig i billeder: Send en

Emilie Langkjær med sine børn i baghaven til deres hus i Frederikssted St. Croix.

digitalfil til et firma og få retur med posten et sukkerprint, som kan lægges på den hjemmelavede lagkage. Teknologien længe leve.

Oles store interesse er fotografernes historie, og han arbejder ihærdigt med at registrere alle Danmarks fotografer.

Græstedes gamle station med veteran tog var rammen om en romantisk oplevelse for Gerhard Ryding og Inge Åsmul. De var udklædt og med cykler fra ca. 1920.

For et par år siden vendte de hjem med et billede af sig taget med mobiltelefon. Inges datter Anneli Aasmul fik derfor lyst til at lave en romantisk billedserie året efter. Ole Hesager blev en god del af historien. Han optræder som fotograf, inspireret af hans cykelkurv med reklameskiltet "Vilh. Olsens Fotografiske Etablissement Græsted – Gilleleje".

Billedserien blev til en fortælling på 25 billeder. Historien viser jernbanestationen udvendig, indvendig med kufferter, togkupeen, lokomotiv, togpersonale, cykler, de to hovedpersoner samt Ole.

Portrætorganisationen Colour Art Photo havde udskrevet en fotokonkurrence med forskellige emner. Et af emnerne var VINTAGE. Anneli anvendte derfor et af billederne fra serien. Det blev præmieret med en guldmedalje. Billedet er udover at være et oplagt motiv, teknisk meget flot og billedbehandlet efter alle kunstens regler.

Billedforedrag i Middelfart

I forbindelse med medlemsmødet lørdag 6. oktober holder Stadsarkivar Lene Wul, Kolding kommune et foredrag over emnet:

”Fra kolloidum til gelatine fotografiet – 1800-tallets portrætfotografi i en dansk provinsby”. Om fotografierne Aagaard (1857-1880) og Hoffgaard (1891-1903).

Foto: Anneli Aasmul

Om formiddagen vil der være en mikroudstilling om kolloidum- og tørpladeteknik, samt lidt om kemien bag disse teknikker.

Se yderligere om mødet under medlemsoplysninger.

Kommende møder

Torsdag 27. september

Sommerens Fund

Dette møde er jo som altid med emnet ”sommerens fund”. Mød op og fortæl og vis hvad du har oplevet, fundet, set og hørt i sommerens løb. Det bliver en aften, hvor vi får rigelig tid til at snakke tingene igennem. Husk også at tage billeder med til salg eller bytte.

Torsdag den 25. oktober

Interessant fund af gamle glasplader

Uffe Mortensen vil fortælle om et særdeles interessant fund af gamle glasplader.

Foto: Anneli Aasmul

Det er vel når man mindst venter det, at man finder noget interessant. Sådan var det også for mig, da jeg fandt en kasse med glasplader. Ved første øjekast var de uinteressante, kun billeder af mennesker, mennesker, og så to forskellige kirker indvendig. Det skal lige bemærkes her, at jeg helst vil finde billeder med en eller anden form for transportmidler.

Vi kommer det hele igennem: En stor personlighed, men også misundelse, ildebrand, rod i regnskabet, fængsel, men mest af alt, en stor hjælpende hånd til nogle medmennesker. Der er ca. 50 super gode billeder fra ca. 1910 og 10 - 12 år frem.

Jeg lod billederne ligge, hvor jeg havde fundet dem, men kom hele tiden til at tænke på dem - der var noget særligt over dem. Nogle dage senere tog jeg min scanner med, for at få ro i sjælen, og scannede pladerne, men kunne stadig ikke finde nogen "rød" tråd. Der var ca. 70 billeder. Jeg brugte mange timer på at finde ud af, hvad det var jeg havde fundet, og lige pludselig kom der gang i historien. Og der kom en fantastisk historie ud af det, med ALT det der hører med til en god historie. Historien har været: ikke eksisterende, benægtet, og på alle måder skjult i mindst 50 år.

Bog- & Udstillingsomtale

Svend Erik Jeppesen

Leitz und die Leica
Höhen und Tiefen einer Weltfirma 1945 - 2017
Et verdensfirmas højdepunkter og nedture
 Alexander Decker

Af Klaus-Eckard Riess

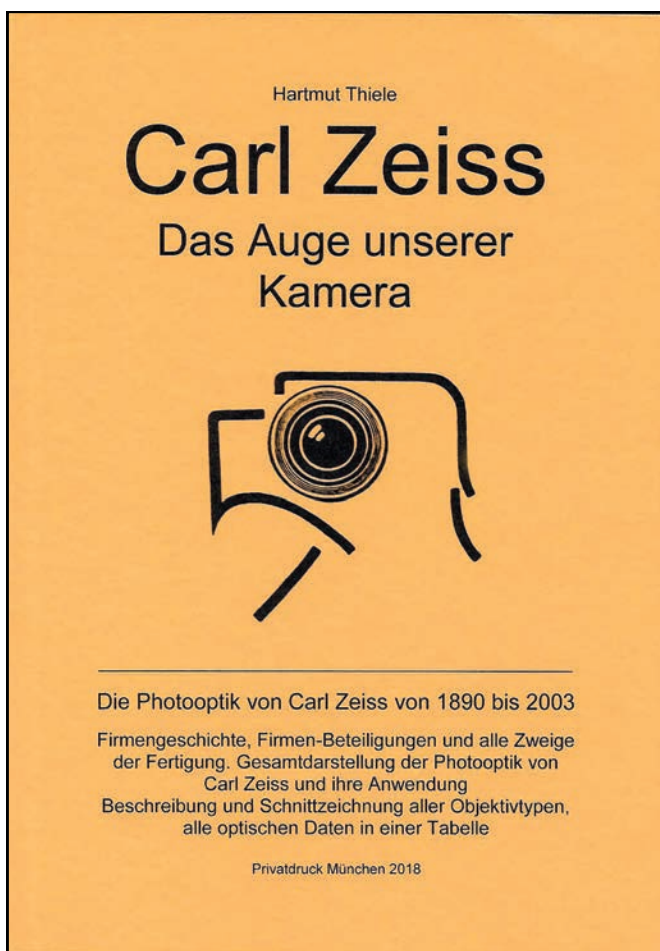
Der mangler på ingen måde litteratur om Leitz og Leica, men denne bog er helt anderledes end de fleste. Bogen sætter ingen enkelte modeller eller kameratyper i forgrunden, og den byder heller ikke på opremsning af modelvarianter og serienumre, som findes i utallige andre udmærkede værker.

Fordi den tidlige historie om det epokegørende Leica kamera er blevet beskrevet så mange gange før, sætter denne bogs fortælling først ind efter afslutningen af Anden Verdenskrig. I tiden efter 1945 har den tyske fotoindustri oplevet såvel højdepunkter som gevaldige rutschebaneture. Dette gælder ikke mindst familieforetaget Leitz, der altid dyrkede en næsten uovertruffen kvalitet og i 1954 plantede en milepæl ved lanceringen af Leica M3. Vi følger den spændende udvikling, men må erkende at Leitz reagerer for sent på tidens trends, såsom motorisering, spejlrefleks, autofocus og digitalisering. Både i tekst og illustrationer får vi fortalt og vist, hvem og hvad det senere Leica Camera AG var op imod under firmaets ups and downs. Æren tilfalder Canon, Minolta, Miranda, Nikon, Olympus, Pentax, ja selv Robot, Voigtlander og Zeiss Ikon. At selveste Leitz-Museums enestående eksponenter efter 2003 havner på udsalg, for at få lukket hullerne i den skrantende økonomi, må betegnes som Leica Camera AG's absolute lavpunkt.

Men med året 2005 begynder miraklet og genopstandelsen. En pengestærk og dygtig investor får efterhånden vendt skuden. Innovative digitale kameramodeller kommer på markedet, og i Wetzlar byder en ny og imponerende virksomhed alle kunder og Leica-fans velkommen i et elegant besøgscentrum. Alt dette står til at læse i bogens sidste, opmuntrende kapitel (på tysk).

Bogen kan bestilles hos:
 Verlag Rudolf Hillebrand, Kiefernweg 21,
 D-41470 Neuss.
 ISBN 978-3-9817723-6-4
 Pris € 39,95 (Porto til DK € 9,00)
 www.photodeal.de
 hillebrand@photodeal.de

Carl Zeiss
Das Auge unserer Kamera
Die Photooptik von Carl Zeiss von 1890 bis 2003

Af Klaus-Eckard Riess

Denne bog er resultatet af en opgave, som forfatteren har udført for virksomhedens arkiv hos Carl Zeiss i Oberkochen.

Der berettes om firmaets historie, samarbejdspartnere og kunder. Fotooptikkens udvikling skildres udførligt, ligeledes anføres produktionsgrene og anvendelsesområder. Alle objektivtyper beskrives og vises på snittegninger. En omfattende tabel rummer samtlige objektivnavne med de vigtigste data. En andel tabel nævner objektivkonstruktørerne i alfabetisk rækkefølge.

Bogen er på 219 sider og må betragtes som et uundværligt opslagsværk for alle elskere af Zeiss optik.

Bogen kan bestilles hos:
 Hartmut Thiele, Herterichstraße 83,
 D-81477 München.
 Pris 19,80 Euro.
 Thiele.Hartmut@t-online.de.

A Symphony of Scenic Beauty -
Avannaarsua: Greenland's Farthest North
 Peter R. Dawes and Jakob Laurup

Af Klaus-Eckard Riess

Medlem af Dansk Fotohistorisk Selskab, fotograf Jakob Laurup, har sammen med geologen Peter R. Dawes skabt et pragtfuldt billedværk om det allernordligste Grønland, som grønlænderne har givet navnet Avannaarsua. Billedrejsen igennem det kolde og gølge, men utroligt betagende landskab af fjelde, fjorde og gletsjere, skildres poetisk som en symfoni inddelt i 5 satser og 16 beskrivende temaer. På en måde er der et slægtskab med Beethovens Pastorale, selv om denne sætter toner på frodigere egne.

Efter bogens forord følger en redegørelse for idéen med at anvende musikkens termer som betegnelse af afsnittene. Hvorefter *etuden* med overskriften "The physical world of Avannaarsua" indleder med en information om det nordlige Grønlands geologi og udvikling.

Ved at blade i bogen tager man med på flyvetur henover forrevne klippelandskaber, sne- og isklædte sletter og tinder, forunderlige vandløb og formationer i isen, og man beundrer linjer, konturer og farver, der er som påført med malerens pensel. Jeg kommer Per Kirkebys storslåede værker ihu, når jeg ser disse billeder af de nordgrønlandske landskaber. Et religiøst menneske vil måske føle sig bekræftet i sin tro på, at Gud også er en skabende kunstner. At Avannaarsua kan være nådesløst og betyde døden, bevidner spredte kranier og skeletter af moskusokser. En lille gul eller lyserød blomst, der spirer i stenørkenen, eller glad hoppende sneharer, fortæller derimod, at der også findes liv i disse barske områder.

Alt i alt inspirerer de mange storslåede fotografier, i samklang med det symfoniske oplæg, til at synges ligesom Louis Armstrong: "What a Wonderful World!"

IBSN 978-87-7871-473-2.

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS).

Pris 300,00 kr.

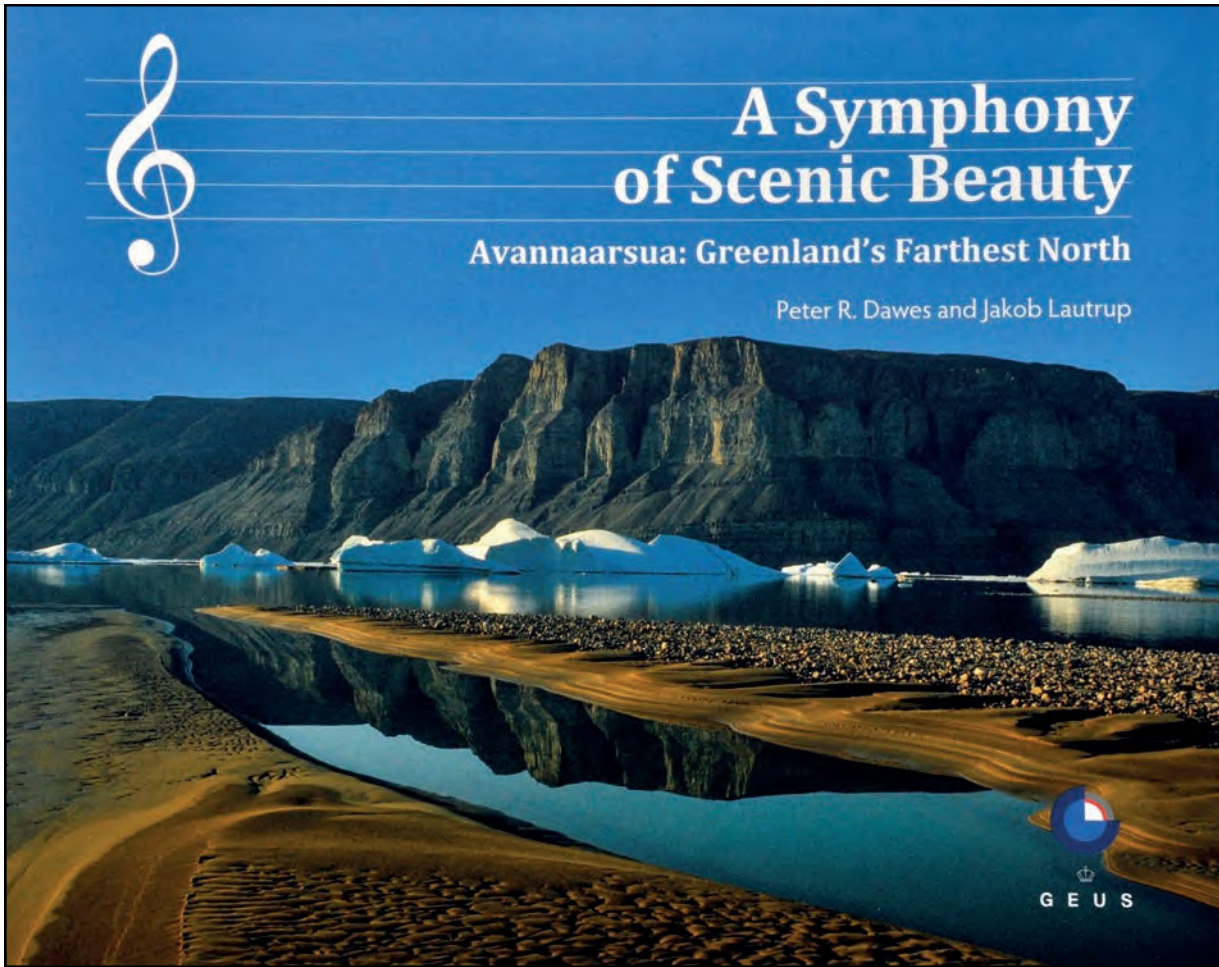
Bogen kan bl.a. købes hos:

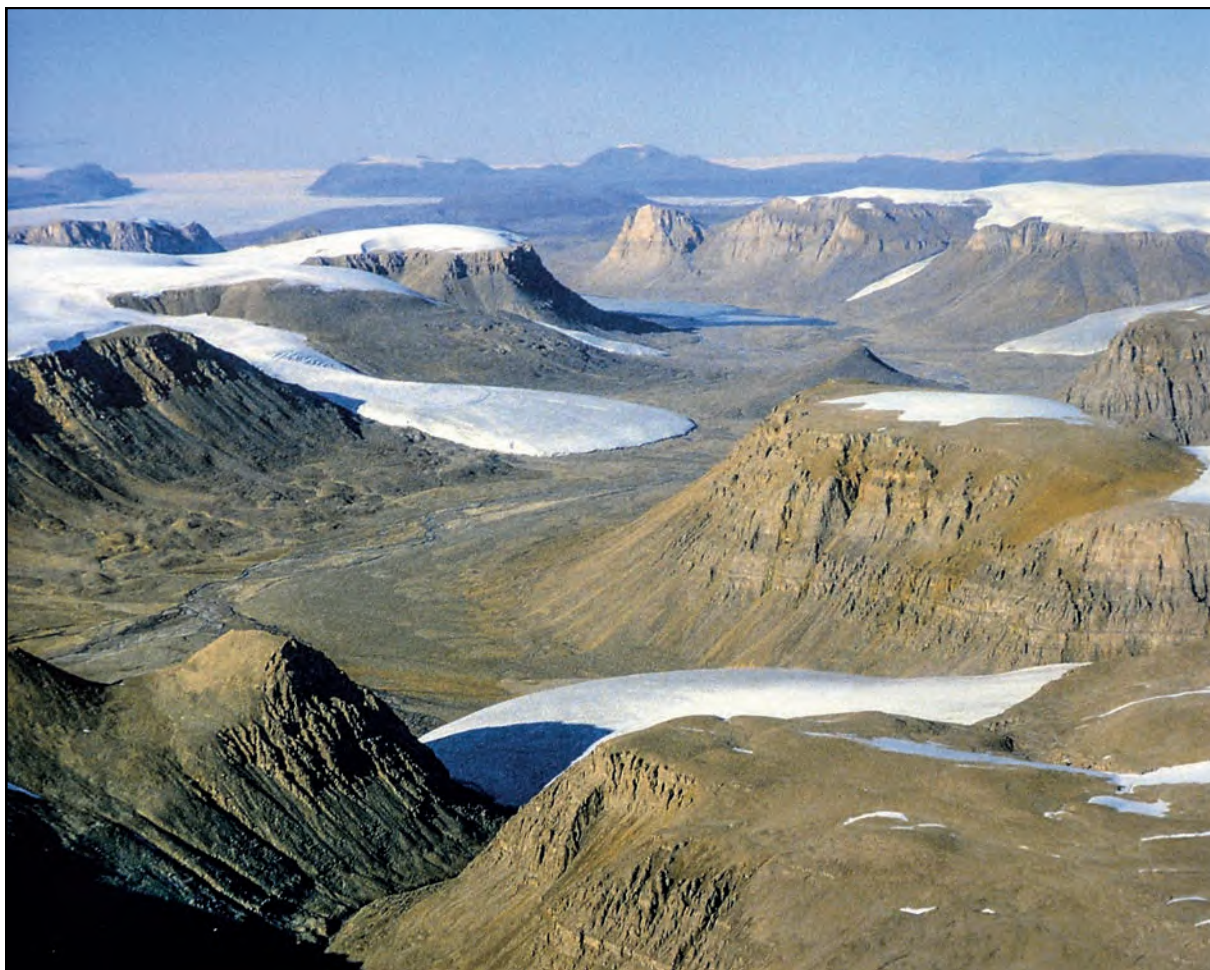
Nordisk Korthandel, Studiestræde 30, 1455 Kbh.

Det Grønlandske Hus, Løvstræde 6, 1162 Kbh.

Tranquebar Rejseboghandel, Borgergade 14, 1300 Kbh.

Og når Jakob Laurup holder foredrag på Østerbro torsdag den 18. oktober.

Medlemsorientering

Møder, foreningsmeddelelser og nyheder

Svend Erik Jeppesen

Landsmøde og generalforsamling

Referat af DFS Landsmøde og generalforsamling den 14. april 2018, afholdt i Forsamlingshuset, Østergade 33, 5500 Middelfart.

Landsmødet indledtes som vanligt med morgenkaffe og med loppemarked, hvor medlemmerne havde opstillet deres varer, og der var fin bordplads til at alle kunne eksponere sine varer på bedste vis. Kl.10 fik vores formand Svend Hugo ørenlyd og bød velkommen.

Landsmødet er en kærkommen lejlighed for os medlemmer fra alle dele af landet til at få snakket sammen; - og livligt gik snakken ved bordene ved den efterfølgende frokost. En god frokost til en rimelig penge. Tak til Leif Johansen og køkkenpersonalet for et godt samarbejde omkring vores bespisning.

Landsmødet sluttede af med det obligatoriske anvisningssalg med alskens kameraer for enhver pengepung.

Hele dagen forløb fint i en god og humørfyldt stemning. Mellem frokosten og anvisningssalget var der generalforsamling.

Generalforsamling

Formanden Svend Hugo bød velkommen, - 33 medlemmer var mødt frem.

1. Valg af dirigent.

Bjarne Meldgaard valgtes til dirigent, og takkede for valget. Dirigenten konstaterede at generalforsamlingen var lovligt indkaldt. Han gav herefter ordet til formanden.

2. Formandens beretning

Det er i år 19. år i træk jeg aflægger formandens beretning, og jeg vil starte med at se tilbage på hvad der er sket i året der er gået siden vi sidst var samlet her.

Efter det nogen kalder sommerferien, startede vi op med et møde i september i København. Foto-

grossisten Morten Larsen fortalte om sine 50 år i branchen.

Senere i september var der det årlige efterårsmøde vest for Storebælt. En lille flok entusiaster oplevede loppemarked, foredrag om panoramafoto med Niels Resdahl, samt det sædvanlige formidlingssalg.

Københavnermødet i oktober var med Kenneth Olsen som fortalte om forskelligheden i objekti-ver.

Ved november mødet i København fortalte fotografen Vagn Ebbe Kier om sin begejstring for at fotografere og viste optagelser fra sit virke.

Julemødet i december med loppemarked og anvisningssalg var godt besøgt. Pæn omsætning til fordel for selskabets pengekasse.

Januar mødet i København var et foredrag af Klaus-Eckard Riess, som fortalte om de første 100 år af Nikons historie. De sidste 50 år har han selv været en del af historien.

Februar vest for Storebælt bød på loppemarked, foredrag med fotografen Vagn Ebbe Kier samt skrotsalg til afslutning. Ikke så mange mennesker, men en god stemning.

På mødet i København i februar fortalte Bjarne Lauder om at samle på View-Master. Han fortalte om de mange forskellige samleområder inden for dette.

Marts måned i København var en fortælling af Torben Stroyer om hans tid med portrætfotografiet. Dertil blev fremvist spændende billeder fra hans virke.

Derudover har billedgruppen afholdt de sædvanlige 5 møder, med deltagelse fra hele landet. Ann Vibeke Knudsen har fortalt om Daguerreotypier og de andre metoder fra før papirbillederne blev normale. Lennart Weber har fortalt om Elfelt og Niels Resdahl har vist håndkolorede lysbilleder. Derudover har der været afholdt et besøg hos fotograf Aasmuld i Tåstrup.

Ud over disse aktiviteter har vi fået tre numre af Objektiv. Jeg vil her benytte lejligheden til at takke redaktionen for deres store indsats. Jeg får stadig positive tilbagemeldinger om bladets udseende og indhold.

Hvem er det så vi gør alt dette for? Vores medlemmer naturligvis. Desværre bliver der stille og roligt færre og færre af dem. I 2013 var vi 277 medlemmer og i dag er vi 214 medlemmer. Det er et fald på 23%.

Hvis det fortsætter på den måde, kan vi om ti år holde møderne hos hinanden på skift i stedet for at leje lokaler. Det vil vi ikke, og derfor må vi skaffe nogle flere medlemmer til selskabet. Vi har ofte diskuteret det i bestyrelsen, men som I kan se på tallene, har vi ikke fundet de vises sten.

Jeg forestiller mig, at vi måske kunne nedsætte en gruppe af medlemmer med reference til bestyrelsen. Deres eneste opgave vil være at gøre opmærksom på vores eksistens, og derved skabe grobund for nye medlemmer. Vores kassefører siger at vi stadig har penge til at lave et fremstød for selskabet.

Jeg hører fra andre foreninger, at antallet af samlere er dalende. Det ser vi også her i selskabet, men samtidig oplever vi, at interessen for fotohistorien er stigende. Det er selvfølgelig ikke godt for vores loppemarkeder og anvisningssalg, men vi beholder glæden over at kunne dele vores viden med andre, der er lige så interesserede, som vi selv er. Der vil også stadig være nogen som gemmer et enkelt kamera eller to. Godt håndværk er der altid nogen som vil bevare for eftertiden. Hvad fremtiden vil bringe kan ingen sige, men vi kan da prøve at skubbe i den rigtige retning. Forslag fra salen: Gratis adgang til vores hjemmeside i en periode, samt uddele ekstra numre af "Objektiv" til mulige interesserede.

Tilbage er at sige tak til vore annoncører for deres velvilje. Støt dem og de støtter os. Apropos støtter. Jeg vil afslutningsvis sige tak til bestyrelsen. Det er de støtter, der får selskabet til at fungere i hverdagen.

Det var så årets beretning, og vi kan give ordet til redaktionsgruppen for en orientering.

Ansvarshavende redaktør Klaus-Eckard Riess: TAK til alle der har bidraget til vores blad, - vi tilstræber en balance mellem "isenkram" og fotografier i bladet. OBS: Vi efterlyser artikler til "Objektiv" samt foredragsholdere.

3. Kassererens beretning.

Jesper Bruus Pedersen gennemgik regnskabet og takkede for at medlemmerne har betalt kontingent.

En del nyindmeldte har endnu ikke betalt kontingent, heraf har nogle blot meldt sig ind for at kunne sælge på formidlingssalget. Anvisningssalget har i 2017 givet fint overskud. Kaffe/the er blevet dyrere i vores mødested i København. Regnskabet blev godkendt.

4. Indkomne forslag.

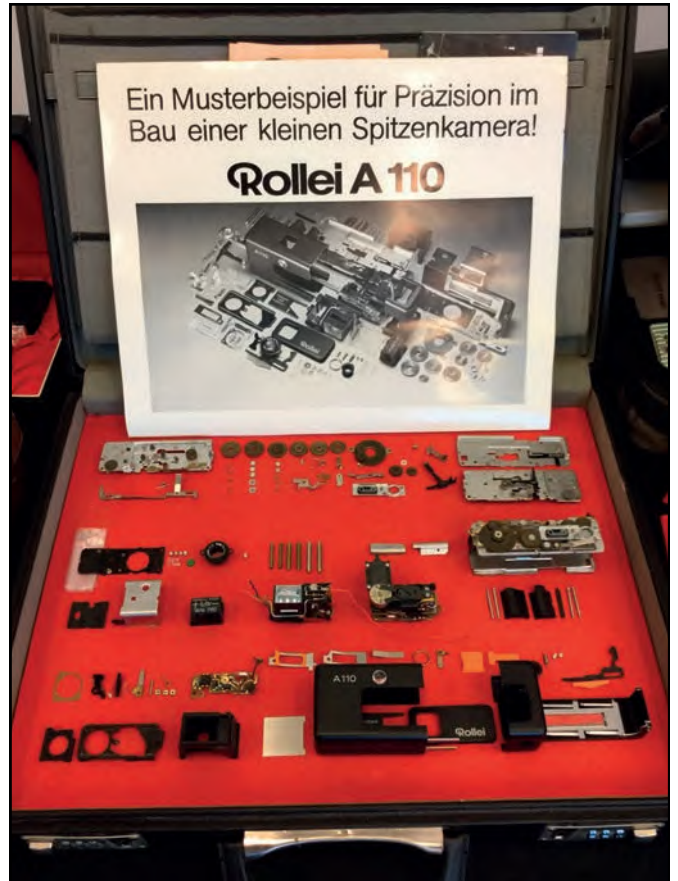
Fra bestyrelsen var der forslag vedrørende vores vedtægter: En ny paragraf 4.a, og en ny paragraf 10 blev vedtaget, - se andet steds i bladet. I forlængelse af drøftelserne om paragraf 10 om hvem DFS kan tilgodese efter en evt. opløsning af foreningen, gav Bjarne Meldgaard følgende orientering efter lukningen af Danmarks Fotomuseum i Herning:

Fotomuseets bygning er nu tømt for indhold og Bjarne selv er ophørt som museumsleder pr. 1.4.2018. Danmarks Fotomuseum havde som bekendt mange effekter udstillet, og et stort lager af faglitteratur, fotografier, kameraer osv. En del donorer har henvendt sig til fotomuseet og fået deres donationer tilbage.

En del effekter og inventar er frasolgt eller direkte skrottet. Salgene har været med til at sikre driften og en rimelig sortering, nedpakning og opbevaring af effekter til senere brug. Bjarne nævnte, at der i flyttekasserne er rigeligt materiale til et eller to fotomuseer. Omkring 450 flyttekasser med fotografica fra museet bliver nu forsvarligt opbevaret i et magasin. Og da fotomuseet har en egenkapital på omkring 1 mill. Kr, skulle der være råd til at opbevare effekterne 10 år frem.

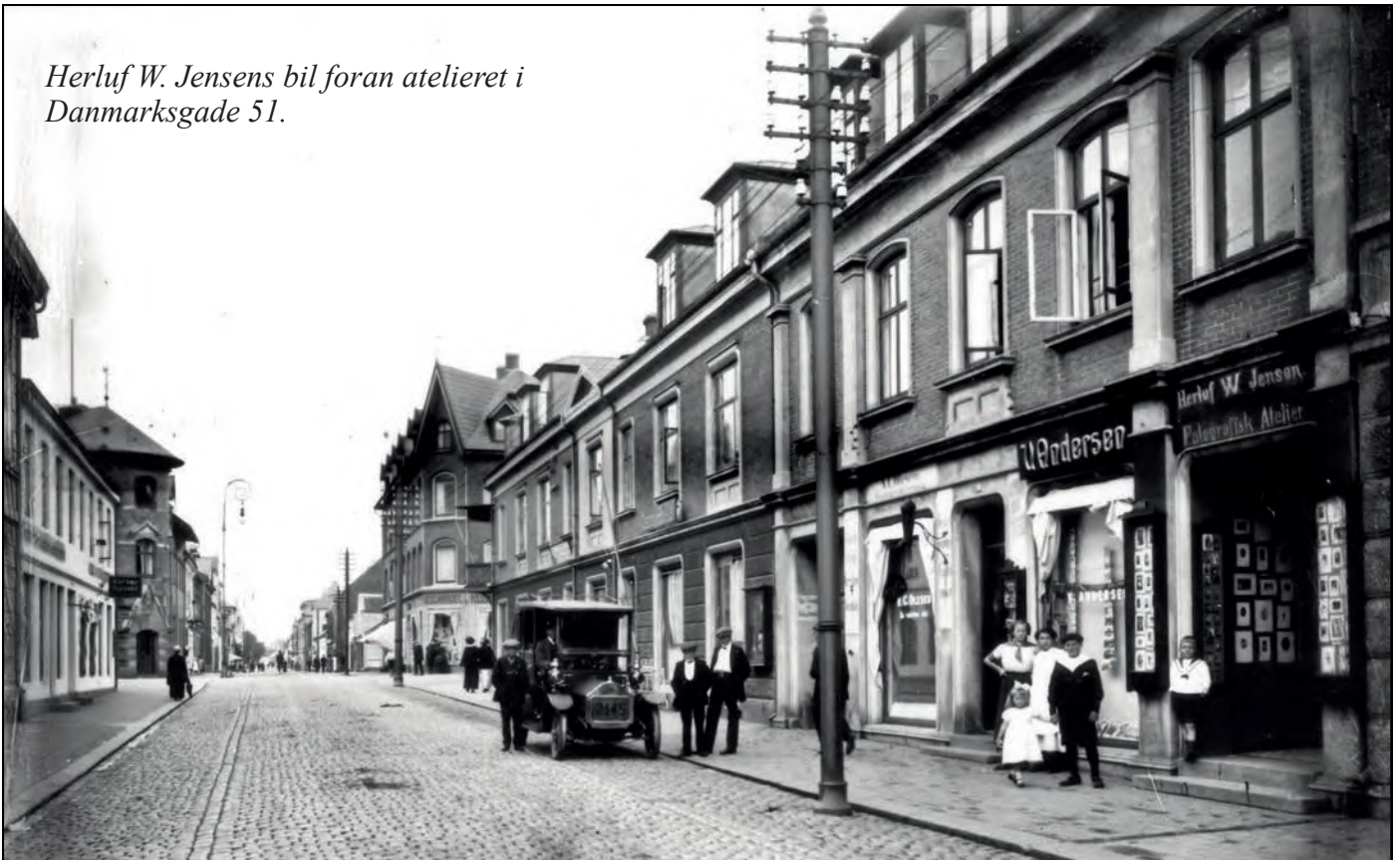
Bjarne og fotomuseets bestyrelse har de sidste par år været i kontakt med forskellige mulige samarbejdspartnere med henblik på at videreføre samlingen. Desværre foreløbigt uden held. Fotomuseets bestyrelse som er ulønnet, arbejder videre på at finde en ny måde / en ny partner at kunne samarbejde med så samlingen kan opleves igen. - et lille lyspunkt fra fotomuseets gemmer er, at den fornemme kopi af et Daguerreotypikamera, forarbejdet og skænket af DFS medlemmer, for tiden udstilles sammen med 4 daguerreotypier i den Hirschsprungske Samling. Herudover er det pt. vanskeligt at dykke ned i de mange flyttekasser og udlåne enkelte effekter.

Men ellers tyder meget på, at tiden ikke er til gunst for små museer, og Bjarnes bedste bud er at der skal findes en større partner at samarbejde

Som altid i Middelfart - en udsøgt forplejning.

Herluf W. Jensens bil foran atelieret i Danmarksgade 51.

Sikringsstyrkens havnevagt på Chr. IX mole under første verdenskrig.

Foto: Herluf W. Jensen.

Sådan så det officielle billede fra kongeskibet ud.

med. Nogle var inde på at Nellerødsamlingen måske kunne være en del af et samarbejde. Andre nævnte Storkøbenhavn og de mange turister som et fokuspunkt, f.eks. i forbindelse med interessen for film og filmhistorie. Hvis nogen har et godt bud på videreførelse af samlingen må man endelig kontakte Danmarks Fotomuseum: mail@fotomuseum.dk

5. Valg til bestyrelsen.

På valg var: Jesper Bruus Pedersen, Leif Johansen, Andreas Trier Mørch og Tune Laug, - alle 4 blev genvalgt med applaus.

6. Valg af 2 revisorer.

På valg var Willy Thomsen og Lars Schönberg Hemme, der begge blev genvalgt med applaus.

7. Fastsættelse af kontingent.

Bestyrelsen foreslog uændret kontingent. Forsamlingen tog det foreslåede budget med uændret kontingent til efterretning.

8. Eventuelt.

Anvisningssalgsleder Leif Germann Jensen: Den 1. august er deadline for indlevering af objekter til anvisningssalget i Middelfart i oktober, - pt. er der ingen tilmeldte varer. Landsmødets Plakatkonkurrence er taget af plakaten pga. manglende tilslutning. Men man er velkommen til at tage en selvlavet plakat eller lignende relevant fotoudstilling med til næste landsmøde – det både pynter og kan give anledning til en ekstra foto-snak blandt medlemmerne.

Referat ved Tune Laug.

Mødereferater

Torsdag 15. marts

Af Andreas Trier Mørch.

Aftenens foredragsholder, fotograf Torben Stroyer, kunne ikke løbe fra, at han havde fået håndværket og faget ind med modernismen, idet begge hans forældre var praktiserende fotografer i Vordingborg – dels som kanonfotografer og som indehavere af et Polyfoto-kamera. I 1962 kom han i lære som portræt- og reklamefotograf og åbnede efterfølgende eget portrætatelier i Aarhus i 1967, hvilket samtidigt gav anledning til at virke som still-fotograf på en række danske film.

Aftenen handlede imidlertid mest om hans liv som pressefotograf efter 1973, da han blev ansat på de socialdemokratiske aviser og sidenhen Jyllands Posten. Dette blev illustreret af en lang række flotte fotografier, hvor han med fin underspillet humor fortalte om held og uheld og om at være placeret på det rigtige sted – uanset om lyset var med eller mod, men samtidigt også over glæden over hele tiden at kunne trække på sine gamle håndværksmæssige erfaringer. Endvidere blev der i salen ophængt en række af hans mesterskud i stor størrelse, hvor især billederne fra et hospice var af mesterklasse.

Kommende møder

20.9. – 6.10. – 18.10. – 15.11.

Torsdag 20. september

Peter Eeg Due og hans fotografiske legestue

Peter elsker at lave anderledes billeder på nye måder. Han laver store panoramabilleder. Han maler med lys og laver fantastiske mønstre på aftenhimmelen med brændende ståluld og andre sjove lyskilder. Han laver highspeed-optagelser af det øjeblik, hvor en geværkugle smadrer glas, æg eller andre pudsig ting. Peter viser sine smukke og anderledes billeder og fortæller om teknikken bag optagelserne.

Torsdag 18. oktober

A Symphony of Scenic Beauty

Jakob Lautrup vil vise et billedforedrag om Nordgrønland og tilblivelsen af bogen "A Symphony of Scenic Beauty", der er en hyldest til Grønlands enestående geologi, landskaber og natur. Jakob fortæller om sit arbejde som fotograf og logistiker for GGU og GEUS, som er grundlaget for bogen.

Lørdag 6. oktober

Jyllandsmøde

Østergades Forsamlingshus
Østergade 33, 5500 Middelfart

10.00 Loppemarked åbner, morgenkaffe

11.30 Nedbrydning af standene, etablering af mikroudstilling om kolloidum- og tørpladeteknik.
Fem minutter om kemien bag de to billedteknikker

12.00 Frokost

13.00 Foredrag

Stadsarkivar Lene Wul, Kolding:

"Fra kolloidum til gelatine fotografiet – 1800-tallets portrætfotografi i en dansk provinsby",
om fotograferne Aagaard (1857-1880) og Hoffgaard (1891-1903).

14.30 Anvisningssalg

16.00 Oprydning

Torsdag 15. november

På besøg hos Heinrich Ernemann

Klaus-Eckard Riess underholder med et fotohistorisk causeri, der har navnet Ernemann som omdrejningspunkt. Han strejfer også andre emner, men plager ikke med en endeløs opremsning af kameramodeller.

Lørdag 8. december

Julemøde

Nærmere i næste nummer.

Persondatapolitik

Som du sikkert allerede har hørt og set mange gange, træder de nye regler vedr. persondata i kraft den 25. maj 2018. Dine data har hele tiden været sikre hos os, og den primære ændring efter 25. maj 2018 er derfor, at du får større indblik i, hvilke data vi behandler, og hvordan vi behandler dem. Det kan du læse om her:

Persondatapolitik for Dansk Fotohistorisk Selskab

GDPR er EU's nye persondataforordning (General Data Protection Regulation), der som sådan er en del af de regler, der skal overholdes i Danmark, og den gælder for både firmaer og foreninger, der på den ene eller den anden måde behandler - dvs. opbevarer og benytter - persondata.

"Persondata" betyder alle informationer i relation til en identificeret og identificerbar fysisk person. De inkluderer data om fx kulturelle, økonomiske og sociale oplysninger.

GDPR pålægger os at beskytte persondata via organisatoriske, administrative og tekniske tiltag og denne beskyttelse skal dokumenteres. Dansk Fotohistorisk Selskab behandler data vedr. dig. Dvs. vi opbevarer data om dig, for at kunne opfylde vores formål som forening. Det sker passwordbeskyttet hos selskabets kasserer.

Vi behandler data vedr. dit navn, adresse, telefon, e-mail og dine kontingentforhold.

Vi udveksler dine navne og adresseoplysninger med vores distributør, så vi kan sende Objektiv ud til dig.

Vi opbevarer din mailadresse, så vi kan sende dig information. Desværre har vi kun e-mail adresser på ca. 1/3 af vores medlemmer.

Vi videregiver ikke medlemslister til tredjemand.

Hvis du er oprettet som bruger af ”Forum” selskabets blog, har du ud over navn og mailadresse opgivet et password. Dette password er kun kendt af Selskabet i oprettelsessituationen og gemmes ikke hos os.

Når du melder dig ud bliver dine oplysninger slettet hos os. Adgang til ”Forum” vil også blive ophevet. Dvs. at du i tilfælde af en evt. genindmeldelse må give os alle relevante kontaktoplysninger på ny og at du vil få et nyt medlemsnummer.

Okay, hvad skal du så gøre i den anledning?
Ingenting. Vi vil anse disse vilkår for at være accepteret automatisk af dig, hvis du helt enkelt fortsætter dit medlemskab af Selskabet.

Med venlig hilsen
Dansk Fotohistorisk Selskab

Nyt medlem

Marc Fluri
Frederiksborggade 22, 2. tv.
1360 København K

Vedtægtsændringer

Ny paragraf 4a:

Selskabet tegnes af formanden og mindst 3 bestyrelsesmedlemmer.

Ny paragraf 10:

Foreningens opløsning

Foreningens opløsning, kræver, at 3/4 af de repræsenterede medlemmer stemmer herfor på en til formålet indkaldt generalforsamling. Kan der ikke opnås 3/4 flertal, kan bestyrelsen indkalde til ny generalforsamling, der tidligst kan afholdes 5 uger efter.

Der skal i indkaldelsen redegøres for forslaget. På den nye generalforsamling kan foreningens opløsning vedtages af et flertal af de repræsenteredes stemmer.

Foreningens eventuelle nettoformue skal efter opløsning udloddes til almennyttige formål, der ligger i naturlig forlængelse af foreningens formål, men som besluttet på den opløsende generalforsamling.

Efterlysning

Mit arbejde med en bog om kamerabygger J. P. Andersen skrider planmæssigt fremad, og bogen om Nellerødmanden udkommer i starten af 2019. Der er fundet mange nye detaljer, og der er efterhånden styr på de kameraer, som er kendte samt et enkelt nyt. MEN jeg mangler foto af en del kameraer, som er i privat eje. Hvis du har sådan et stående, håber jeg at du vil kontakte mig, så vi kan få det fotograferet.

Lennart Weber
lennart.weber@outlook.com
Tlf. 40103898

Vedrørende kommissionsbud til anvisningsalg!

Bestyrelsen har vedtaget, at kommissionsbud kun kan modtages, hvis køber selv sørger for afhentning af købte varer.

Dette gælder fra og med april-auktionen.

Deadline

for indlevering
af stof til Objektiv

April
1. marts

September
1. juli

December
1. november

NJAL FOTO

Njalsgade 22. Tlf.: 3254-5590
www.njalfoto.dk

Goecker for shooters

www.goecker.dk

Butik i København: Hejrevej 37 - 2400 København NV
Butik i Aarhus: Sindalsvej 37 - 8240 Risskov
Tlf: 3582 1100

Anvisningssalg

Leif Germann Jensen

Anvisningssalgstilen til lørdag, d. 14.04.18 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbeskrivelse. Køber og sælger erklærer hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for tredemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgslederen: **Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene**
tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk
Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
1	McKeown's Price Guide to Antique & Classic Cameras 2001-2002 (11. Edition)	200	
2	View-Master stereoscope med 4 reels og box	10	
3	ICA mahogni-stereoskop med glas-stereobilleder (4,4x10,6cm)	210	
4	Voigtlander Prominent I, m. Ultron 2/50, modlysblande og kontursøger	400	
5	Zeiss Ikon Cocarlette 210, m. Frontar 9/12cm.	30	
6	Zeiss Ikon Contaflex I (Version 1) og Zeiss Ikon Contaflex III (begge med Tessar)	50	
7	Zeiss Ikon Contina Ila (med Novar) og Zeiss Ikon Contina Matic II (med Pantar)	20	
8	Leica mini zoom, m. Vario Elmar 35-70	50	
9	Zorki-1 (E), No. 55130391, m. Industar-22, 3,5/5cm.	160	
10	Kodak # 2, Bulls Eye, 1898 Model	200	
11	Kodak # 2, Bulls Eye Special, 1899 Model	360	
12	Kodak # 1, Brownie + BT	110	
13	Kodak # 2 model B folding pocket Brownie + BT	200	
14	Anso Actus	100	
15	Bælg-apparat: R. Lechner, Wien	80	
16	Stereoskop, Brewster type	60	
17	Canon Demi, m. canon f.2,8/28 (halvformatkamera)	100	
18	EXA 1b, m. Meyer Domiplan f.2,8/50 og skaktsøger	70	
19	Kodak Junior 620 (art-deco), m. Kodak-Anastigmatf.7,7/10,5cm. og BT	80	
20	Canon FT QL, m. Cano FL f.3,5/35	80	
21	Canon TX, m. Canon Macro FL 3,5/50, FL 2,5/35, FL 2,5/135 og Life Size Adapt	320	
22	2 objektiver: Canon FD f.2/35 og Canon FD f.3,5/35 S.C.	90	
23	Ontobloc II, m. Berthiot f.3,5/50	50	
24	Zorki-4, m. Jupiter-8 f.2/50	30	
25	Olympus OM-1 MD, m. F.Zuiko f.1,8/50, Tokina f.3,5/200 og Flash T20	110	
26	Minolta SR-1, m. Minolta lysmåler og Rokkor-PF f.2/55	70	
27	Olympus 35SP, m. G.Zuiko f.1,7/42	170	
28	Nikon Coolpix S 203, m. lader, akku, hukommelseskort m.m.	OK	120
29	Canon Powershot G2, m. lader, akku, hukommelseskort	OK	30
30	No.2-A Folding Autographic Brownie, m. griffel og BT	(som nyt)	80
31	Kodak Vestpocket Autographic, m. griffel		70
32	Kodak Retina I (type 118), m. Xenar f.3,5/5cm. og Compur Rapid		100
33	Kodak Retina IF +Retina Automatic I +Retina Automatic II +Retina Automatic III		110
34	Asahi Pentax SV (krom), m. Super-Takumar f.1,8/55 og Takumar 3,5/135		140
35	Asahi Pentax K1000, m. SMC Pentax-M f. 2/50 og brugsanvisning		130
36	Asahi Pentax SP1000, m. SMC Takumar f. 1,4/50		160
37	Asahi Pentax MX, m. SMC Pentax-M f.1,7/50 + f.3,5/135 + Winder MX		120
38	Asahi Pentax ME, m. SMC Pentax-M f.2/50		30
39	Asahi Pentax A3, m. SMC Pentax-A f.1,7/50 og Pentax AF201Sa flash		60
40	8 stk. Elfelt stereobilleder (bædepiger)	250	250
41	8 stk. Elfelt stereobilleder (bædepiger)	250	250
42	Zeiss Ikon Contina Ila (527/24), m. Novar-Anastigmat f.3,5/45 og Prontor-SVS		20
43	Yashica Mat-124 G (6x6 TLR), m. Yashinon 3,5/80 og BT		650
44	McKeown's Price Guide 1995-1996 (Ninth Edition)		100
45	Johan Wilsberg: "Kamerakavalkade gennem 150 år"		110
46	Kate Rouse: "Classic Cameras" + Zeiss Contax Repair Manual Models II & III		80
47	Teknisk Institut Hellerup: "FOTO", I-II-III-IV		100
48	Nikon F-801, m. Nikon Series-E Zoom f.3,5/36-72mm		70

Anvisningssalgstilen til lørdag, d. 14.04.18 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbeskrivelse. Køber og sælger erklærer hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for tredemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgslederen: **Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene**
tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk
Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
49	Leica Z2X, m. Vario Elmar 35-70 og taske		20
50	Panasonic Lumix DMC-FZ10, m. Vario Elmarit 2,8/6-72 + lader + huk.kort m.m.		60
51	Mange gode fotobøger, ca. 12 stk.		120
52	Exakta kameraer plus diverse gode sager.		120
53	Skrotkasse med blandet indhold, småfiloptagere m.m.		60
54	Diverse filtre, nye og brugte.		70
55	Ubrugte glasnegativer, Kodak Agfa, Ilford m.m.		110
56	Franka Solida III (Made in Germany, US-Zone), m. Radionar f.2,9/80		100
57	2 stk. Altix IV, begge med Trioplan f.2,9/50, men med små forskelle i design		70
58	4 stk. forskellige Minolta-16, funktion?		60
59	Petri MF-4, m. Petri 1,7/50 (uden batteri / ej testet)		60
60	Rolleiflex 35 M, m. Rolleiflex Planar f.1,8/50, Rolleiflex Flash E15B og BT (uden batteri)		80
61	Canon T60, m. Canon Zoom Lens f.3,5-4,5/35-70 og BT (uden batteri)		60
62	Yashica J3, m. Yashinon f.2/50 (uden batteri)		50
63	Canon AV-1, m. CanonFD f.1,8/50 og Canon FD f.2,8/28		70
64	Nikon FG-20, m. Nikkor f.1,8/50 (uden batteri)		120
65	Voigtlander Vito II, m. Color-Skopar f.3,5/50		60
66	Voigtlander Vito B, m. Color-Skopar f.3,5/50		20
67	Voigtlander Vito BL, m. Color-Skopar f.3,5/50		60
68	Gossen Lunasix 3		100
69	Sekonic Studio Deluxe Model L-28c2		30
70	Pentax Super A, med bl.a. Pentax-A 1,7/50 + 2,8/35 + 4/35-70 + 3,5-4,5/28-80		250
71	Kodak Retinette (Type 012) + Kodak Retinette (Type 017) begge med Reomar		50
72	Kodak Retina Ia (Type 015) m. Xenar + Kodak Retina I (Type 010) m. Xenar		70
73	Minox C (uden batteri), m. etui, lup, stativ, kikkeradapter og brugsanvisning m.m.		600
74	3 stk. Ritreck rullefilm-bagstykker		200
75	3 stk. indrammede billeder af JPA-kameraer (ca. 24x30cm.)		100
76	"lhagee og Exakta" 90 min. på VHS		40
77	"Praktica og Pentacon" 45 min. på DVD		50
78	Ur i Nikon F bajonet. Gave fra Nikon til Photokina 2000 (batt. skal skiftes).		220
79	Topcon RE-2 (uden objektiv)		20
80	»L'Album de la Guerre 1914-1919« læderindbundet, med over 1300 sider fotos		600
81	Rolleiflex SL35M (sort) + 3 orig. obj. + orig. bælgdustyr (flot)	800	1200
82	Voigtlander Superb 6x6, I. model (1933), m. Skopar 3,5 (virker fint)	600	750
83	Kowa/SIX 6x6, m. orig. obj. Kowa 2,8/85 (meget flot)	800	750
84	Benefice lot		100
85	Benefice lot		60
86	Benefice lot		30
87			
88			
89			
90			
91			
92			
93			
94			
95			

Anvisningssalg 14.04.18 i Middelfart

REGNSKAB:

Hammerslag i alt: 12.780,00kr. fordelt som:

Hammerslag, benefice lots: 1, 51-55, 74, 84-86: 1.070,00kr.
Til DFS: 1.070kr. + 12,5%: 1.203,75kr.

Hammerslag, resterende lots: 11.710,00kr.
Heraf 25% til DFS: 2.927,50kr.

Til DFS: 4.131,25kr.

Desuden kan der fra pengekaassens beholdning overføres: 2.000,00kr.

I alt til DFS: 6.131,25kr.

15. april 2018
Leif Germann Jensen

Anvisningssalgslisten til lørdag d. 06.10.18 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægges hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for trediemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgslederen:

Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene

tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk

Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
1	Dacora 6 x 6, m. f:4,5/75cm. og Vario lukker		
2	Zeiss Ikon Nettar (518/18), 6 x 6, m. Novar-Anastigmat f:4,5/75mm. og Velio lukker.		
3	Agfa Silette, m. Agfa Apotar f: 3,5 / 45 mm. Prontor-svs lukker.		
4	Agfa Silette. Agfa Apotar. f:3,5/45mm. og Pronto lukker.		
5	2 stk. Olympus AX, m. Olympus F-Zuiko f:2,8/35mm.		
6	2 stk. Olympus Trip 35, m. Olympus D. Zuiko f:2,8/40mm.		
7	Chinon Infrafocus. 35F-MA, m. Chinonex Color Lens f: 2,8/38mm. Uden batteri.		
8	Pentax Espio 140, m. SMC Pentax Zoom lens 38-140mm. Uden batteri.		
9	Minolta XG-1, m. Minolta MD f:2/50mm. Uden batteri.		
10	Kodak Retinette, m. Schneider Kreuznach Reomar f:3,5/45mm. Serie nr. 346922.		
11	Konica Auto-Reflex., m. Konica Hexanon AR f:1.8/40mm. 2 formater: 18x24/24x36. ÷ batteri.		
12	Agfa Silette-L, m. Color Agnar f:2.8/45mm. og Prontor 125 lukker.		
13	Kodak Retina S2, m. Schneider-Kreuznach Reomar f:2.8/45mm.		
14	Zeiss Ikon Colora, m. Zeiss Ikon Novicar f:2.8/50mm. og Prontor 125 lukker.		
15	Franka Solida III, m. Schneider-Kreuznach Radionar f:2.9/80mm.		
16	Agfa Optima III, m. Agfa Color-Apotar f:2.8/45mm. og Compur lukker.		
17	Kodak Retinette II B, m. Schneider-Kreuznach Reomar f:2.8/45mm.		
18	Mamiya 528 AL, m. Mamiya sekor f:2.8/48mm. Uden batteri.		
19	Fujica ST 605, m. Fujinon f:2.2/55mm.		
20	Canon AE-1, m. Canon Lens FD f:1,8/50mm. Uden batteri.		
21	Konica Auto S2, m. Konica Hexanon f:1,8/45mm. Uden batteri.		
22	Kodak Retinette, m. Schneider-Kreuznach Reomar f:3,5/45mm. Serie nr. 90349.		
23	Kodak Retinette IA, m. Schneider-Kreuznach Reomar f:2,8/45mm.		
24	Kodak Retinette IB, m. Rodenstock Reomar f:2,5/45mm.		
25	Agfa Super Silette - LK, m. Agfa Color-Apotar f:2,8/45mm.		
26	Agfa Optima III, m. Agfa Color-Apotar S.		
27	Agfa Selecta. Prontor Matic P, Agfa Color-Apotar f:2,8/45mm.		
28	Waltz Electric, m. Walzer f:2,8/45mm.		
29	Welta Belmira, m. Mayer-Optik Trioplan f:2,9/50mm.		
30	Pentax K 1000, m. SMC Pentax-M f:2/50mm. Uden batteri.		
31	Pentax ME, m. SMC Pentax-M f:1,7/50mm. Uden batteri.		
32	Yashica Minister, m. Yashinon f:2,8/45mm.		
33	Minolta Dynax 500 si Super, m. Minolta AF Zoom f:3,5/35-70mm. Uden batteri.		
34	Minolta Dynax 500si, m. Minolta AF f:1,7/50mm (÷ batteri), + Minolta flash 3500xi. (÷ batteri)		
35	Minolta Dynax 9 xi. Uden objektiv. Uden batteri.		
36	Polaroid Supercolor 635.		
37	Kodak EK 300 instant camera ("Polaroid").		
38	Polaroid Land Camera Automatic 104.		
39	Polaroid Land Camera Automatic 100.		
40	Polaroid Camera Colorpack 80.		
41	Polatronic 1 flash. Uden batteri.		
42	Ihagee mellemringe inkl. bajonetkobling til Exa og Exakta kameraer.		
43	ISCO-Göttingen Isconar objektiv f:4/135mm. Passer til Exa og Exakta kameraer.		
44	Hanimar objektiv f:3,5/135mm. (42mm skruegevind).		
45	Yashica objektiv MC Zoom f:3,5-4,5/35-70mm.		
46	Helios-44 objektiv f:2/58mm. med Soligor Auto Tele Converter 2x.		
47	Mamiya-Sekor E objektiv f:2,8/50mm.		
48	Mamiya-Sekor SX Auto objektiv f:3,5/200mm.		

Anvisningssalglisten til lørdag, d. 06.10.18 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for trediemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgslederen:

Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene
 tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk

Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
49	Tamron zoom f:3,5-6,5/28-300mm. (Passer til Minolta Dynax p xi, Dynax 500 si og Dynax 500 si super.)		
50	Tamron objektiv f:3,5-4,5/zoom 28-70mm. Adapter passende til Nikon kamera.		
51	Rodenstock Imagon. (Tiefenbildner und Lichtmaler).		
52	2 stk. Soligor Mirage Filter (special effekts), m. adapter for gevind 48-49mm.		
53	Mange forskellige filtre.		
54	"Eyes of Nikon", fin bog om Nikon objektiver fra 1982	200	
55	"EF LENS WORK III", meget fin bog om Canon objektiver fra 2005	250	
56	"Nikon Sales Manual", solid plastik-ringbind med 150 blade fra 1976	300	
57	Retina IIC (stort C), m. Rodenstock Heligon f:2,8/50mm, pæn -taske.		
58	Pentax Zoom 105, i box	OK	
59	Lumix/Panasonic DMW-LT 55 teleconverter, ny, i box/emballage		
60	Minox 35 ML, i box		
61	Retina Ib, m. Xenar f:2,8/50mm, pæn taske		
62	Polaroid camera i emballage, (til Polaroid 600 film)		
63	Nikon F-801s, m. Sigmazoom 35-70 mm autofocus	OK	
64	Agfa Colorflex, klassiker, træg i lukker		
65	Pentax SV, rigtig flot objektiv f:1;4, taske	OK	
66	Sigma Objektiv 70-300mm autofocus, for Nikon		
67	Foto Printer Link Print		
68	Zeiss Dias-apparater samt Zeiss kontaktkopi-apparat		
69	Stereobetrægter, bordmodel indeholder 21 stereobilleder.		
70	Sinar P, m. Sironar 5,6/240mm		
71	Lot Exakta kameraer		
72	16mm Film: Dansepigen fra Hong Kong		
73	Zenith Kikkert 7x50 m taske.		
74	Lanterna Magica-dias 3 x 11cm samt 10 diastrips m. 8 dias i hver		
75	2 Dia-betrægtere		
76	8 stk. Elfelt glas dias 8 x 8 cm		
77	Retina IIS (type 024), m. Xenar f:2,8/45 og BT		
78	Retina IB (type 019/0), m. Xenar f:2,8/50) og BT		
79	Retina Dokumentenstativ (til Retina Ib, IIC, IIIc)		
80	Hasselblad Professional Lens Shade (med brugsanvisning og emballage)		
81	Voigtländer Bessamatic CS, m. Super-Dynarex f:4/135		
82	Retina Heligon f:4/80 (haze)		
83	Minolta 16QT-sæt i præsentationsæske (kamera, flash, film, m.m.)		
84	Retina Automatic III, m. Xenar f:2,8/45		
85	Retinette IIA, m. Reomar f:2,8/45 og brugsanv.		
86	Zeiss Ikon Contina, m. Pantar f:2,8/45		
87	Zeiss Ikon Contessa, m. Tessar f:2,8/50		
88	Retina II (type 118), m. Xenar f:3,5/50	(sjælden)	
89	43 stk. Glasdias 8 x 8 cm.		
90			
91			
92			
93			
94			
95			
96			

Bestyrelse & Redaktion

Bestyrelse

Formand

Svenn Hugo
Orebyvej 27, Rørbæk
4990 Saksøbing.
Tlf.: 5470 5595
vildmanden@email.dk

Kasserer:

Jesper Bruus Pedersen
Overgaden oven Vandet 82, 1.tv
1415 København K.
Tlf.: 2172 4202
jesperbruus@gmail.com

Næstformand

Andreas Trier Mørch
Rigensgade 5, 1.th.
1316 København K
Tlf.: 3314 1408
andreastriermorch@gmail.com

Anvisningssalgsleder

Leif Germann Jensen
Stationsvej 22
2640 Hedehusene
Tlf.: 3061 7145
leif.gj@mail.dk

Bestyrelsesmedlem

Klaus-Eckard Riess
Opnæsgård 53, 2.tv
2970 Hørsholm
Tlf.: 4586 6810
riess@mail.tele.dk

Sekretær

Tune Laug
Vanløse Allé 80
2720 Vanløse
tlf.6199 2715
laugnell@gmail.com

Web-master & møder vest for Storebælt

Leif Johansen
H.C. Andersens Vej 7
6100 Haderslev
Tlf.: 7452 6038
leif@dagnyleif-johansen.dk

Redaktion

Artikler

Klaus-Eckard Riess (Ansv.)
Opnæsgård 53, 2.tv
2970 Hørsholm
Tlf.: 4586 6810
riess@mail.tele.dk

Medlemsorientering mm

Svend Erik Jeppesen
Skovvej 17
2950 Vedbæk
Tlf.: 6150 2124
sej2950@gmail.com

Layout

Niels-Ove Rolighed
Peder Munks Vej 81
9300 Sæby
Tlf.: 2278 0344
nor@kanok.dk

Møder i København & Middelfart

København

Den 3. torsdag i månederne september-marts kl. 19:30.
Østerbrohuset, Århusgade 103, 2100 København Ø.

Middelfart

Møder i april, september/oktober og januar/februar.
Østergades Forsamlingshus, Østergade 33, 5500 Middelfart.

Medlemsskab

Anvisningssalg

afholdes ved generalforsamlingen i Middelfart i april, samt vest for Storebælt i september/oktober. Desuden i København i december.

Anvisningssalgsbetingelser

Henv.: Leif Germann Jensen
Tilmelding af fotografika senest 1. marts, 1. august og 1. november. Bud kan fremsendes pr. tlf. eller brev.
Medlemskab af DFS er obligatorisk for deltagelse i anvisningssalg. Sælger og køber betaler hver 12,5% i salær til DFS.

Loppemarkeder

afholdes i januar/februar, april, september/oktober samt december.

Kontingent

Danmark kr. 375.-
Udland kr. 425.-
Netbank: Konto nr. 1551 1506447
SWIFT-BIC: DABADKKK
IBAN: DK35 30000001 5064 47

Medlemsperiode

1. januar til 31. december.
Girokort fremsendes i december.
Indmeldelse pr. 1/10-31/12 kr. 85,-
Objektiv udsendes i april, september og december.

Adresseændring eller udmeldelse:

Henvendelse til kassereren.

Æresmedlem

John Philipp

Objektiv

Objektiv udsendes kun til medlemmer af DFS og forhandles ikke kommercielt. Redaktionen gør opmærksom på at artikler ikke nødvendigvis afspejler forningens holdning. Indsendt materiale er underlagt bladets layout.

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af skriftet, samt dele deraf, er kun tilladt efter skriftlig tilladelse fra Dansk Fotohistorisk Selskab.

No part of this publication may be reproduced in any form without permission in writing from DFS.

Web-site:

www.objektiv.dk

BOUTIQUE
Copenhagen

